

Årsredovisning 2025

n national
museum

Årsredovisning för
Nationalmuseum 2025

Till minne av Lars

Dnr NM2026/53
Text Nationalmuseum
Foto Nationalmuseum

1	FÖRORD AV ÖVERINTENDENTEN.....	4
2	RESULTATREDOVISNING	6
2.1	Principer för redovisningen.....	6
2.2	Redovisningens indelning	6
2.3	Verksamhetens intäkter och kostnader	6
2.4	Myndighetens uppdrag.....	7
3	KONST OCH DESIGN SKAPAR NYFIKENHET OCH INTRESSE.....	9
3.1	Besökare	9
3.2	Digitala besökare.....	10
3.3	Pedagogisk verksamhet för vuxna	11
3.4	Barn och unga	12
3.5	Nya målgrupper.....	13
3.6	Tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning	14
4	NATIONALMUSEUMS SAMLINGAR ÄR KÄNDA NATIONELLT OCH INTERNATIONELLT	16
4.1	Samlingspresentationer.....	16
4.2	Utställningar	17
4.3	Medverkans- och utställningsersättning	18
4.4	Regional verksamhet.....	18
4.5	Utlån.....	19
4.6	Förvärv	20
4.7	Bevarandet av samlingarna.....	21
5	NATIONALMUSEUM SOM KUNSKAPSCENTRUM	22
5.1	Forskning	22
5.2	Arkiv och bibliotek	23
6	DIGITISERING OCH DIGITALISERING.....	24
7	NATIONALMUSEUM SOM ARBETSGIVARE.....	27
7.1	Personal och kompetensförsörjning	27
7.2	Arbetsmiljö och hälsa	28
7.3	Mångfald och likabehandling.....	28
8	NATIONALMUSEUMS MILJÖLEDNINGSARBETE	29
9	NATIONALMUSEUMS LOKALER.....	30
10	AVGIFTSBELAGD VERKSAMHET	31
11	BREDDAD FINANSIERING.....	32
12	FINANSIELL REDOVISNING	33
12.1	Resultaträkning	33
12.2	Balansräkning.....	34
12.3	Anslagsredovisning	36
12.4	Sammanställning väsentliga uppgifter.....	37
12.5	Tilläggsuppgifter och noter	38
13	BILAGOR.....	50
14	UNDERTECKNANDE.....	54

1 FÖRORD AV ÖVERINTENDENTEN

Det gångna året var händelserikt på Nationalmuseum. I slutet av februari inleddes en satsning på torsdagskvällar med fri entré, förhöjd stämning och utökad och utvecklad programverksamhet. Målet var att sänka trösklarna för ett museibesök och göra museet till en ännu mer levande, engagerande och välkomnande mötesplats för fler. Musik i skulpturgården och trapphallen, pop up-visningar i utställningar och samlingar, boksamtal, föredrag och mycket annat lockade snabbt en stor publik med många yngre besökare. Kvällarna är kopplade till en satsning på ungdomar och unga vuxna – med generöst stöd från en donator – och vi ser att en ny publik har hittat till museet. Många drogs till de öppna ateljéerna med skapande i olika material. Torsdagssatsningen bidrog till ett ökat publikflöde även under övriga dagar i veckan och sammantaget ökade besöken till museet med 28 % jämfört med föregående år. Antalet betalande besökare ökade också under året och intäkterna från entréer och visningar ökade med totalt 20 %. Detta bidrog till att museet kunde avsluta året med ett positivt ekonomiskt resultat. Museets digitala kommunikation och förmedling av innehåll stärktes ytterligare under 2025 och museet landade på andra plats i landet i Sveriges Museers statistik för digitala besök i samlingarna med nästan 1,3 miljoner besök. De digitala besöken är viktiga inte minst i förhållande till den publik som inte har möjlighet att fysiskt besöka museet.

Årets utställningar var populära och bidrog till det ökade publikflödet. *Bonnard och Norden* presenterade för första gången i Sverige på nästan 80 år en av de mest omtyckta franska konstnärerna från 1900-talets första hälft. *Hanna Hirsch Pauli – konsten att vara fri* introducerade hela bredden av konstnärens produktion för första gången någonsin i sin helhet. Den forskningsbaserade utställningen var Nationalmuseums bidrag till firandet av 250 år av judiskt liv i Sverige. *Ernst Billgren – nya minnen* visade helt nya verk där konstnären delvis hämtade inspiration från museets samling och mötet mellan filmaren Johan Renck och fotografen Anders Petersen i *The Left Shore* var ett led i Nationalmuseums strävan att lyfta porträttfotografiet på nya sätt. I slutet av året följdes detta upp med utställningen *Porträtt!* med verk ur Statens porträttsamling. Utställningen tittade på porträttets funktion i historien och i samtiden men ville framför allt ställa frågor om hur Statens porträttsamling skulle kunna utvecklas. Vem saknas i samlingen? Och hur skulle den här samlingen i framtiden kunna spegla dagens samhälle?

På andra platser i landet kan nämnas en uppskattad Stig Lindberg-utställning på Läckö slott och *Livet designat – hur design förändrar tanken och förbättrar livet* på Nationalmuseum Jamtli. Med utställningen *Dukat till fest! Porslinsriket 200 år* på Gustavsbergs Porslinsmuseum firades att porslinsfabriken försett svenska hem med porslin i två århundraden. Även museets internationella samarbeten rönt framgångar. I ett fint samarbete med Svenska institutet i Paris befästes det konstnärliga utbytet mellan Frankrike och Sverige i den eleganta nyhängningen av Tessinsamlingen som museet förvaltar. På Petit Palais i Paris stängde utställningen om Bruno Liljefors i början av året efter att mer än 120 000 besökare hittat dit. Tokyo Museum for Western Art presenterade en mycket välbesökt utställning med de allra främsta mästarteckningarna från Nationalmuseums samlingar. Satsningen blev ett incitament för att på nytt skapa dedikerade ytor på Nationalmuseum för att i en betydligt större omfattning kunna visa verk ur den vidsträckta och högkvalitativa samlingen av verk på papper.

Bland de många förvärven under året står målningar av Lavinia Fontana och Sofonisba Anguissola ut. Det är de första verken i museets samling av kvinnliga 1500-talskonstnärer och de utgör viktiga tillägg till den redan fina representationen av kvinnliga konstnärer från 1600-talet. Museets förvärv av en målning av Gustave Caillebotte är ett värdefullt tillägg till samlingen av franskt måleri från det sena 1800-talet och Lotte Lasersteins självporträtt från tiden i Berlin blev snabbt en av höjdpunkterna i utställningen *Porträtt!*.

I samlingspresentationen installerades under året en drygt två meter hög assyrisk relief daterad till 800-talet f.Kr. från palatset i Nimrud. Den visas nu permanent på museet och lyfts fram som ett världsarv i museets vård. Installationen belyste banden mellan Assyriens historia och den assyriska diasporan i Sverige och fick stor medial uppmärksamhet och stort publikt genomslag.

Museets donatorgrupp firade fem år. Gruppen har med sitt generösa stöd under de här åren möjliggjort komplicerade konserveringsinsatser med det yttersta målet att göra de utvalda konstföremålen tillgängliga för en bred publik. Några av konstverken, som Carl Larssons pastellmålning *Ateljéidyll* och Johan Tobias Sergels teckning *Hetsigt kärlekspar*, är sedan innan välkända och omtyckta medan andra föremål är betydligt mindre kända. Genom omfattande bevarandeåtgärder får nu en ny publik och kommande generationer en

möjlighet att möta och uppleva föremålen.
Donationer ger museet en möjlighet att göra
satsningar utöver den ordinarie verksamheten.
Långtgående insatser som dessa och
torsdagskvällarna med utökade och breddade
programerbjudanden för nya och gamla målgrupper
blir möjliga tack vare den ovärderliga hjälp som

donationer erbjuder. I kombination med museets
fortgående arbete med att göra museet mer
attraktivt genom olika utställningar, program och
synlighet i olika digitala kanaler säkerställs att
verksamheten kan hålla hög kvalitet och nå ut till
fler.

Patrick Amsellem
Överintendent Nationalmuseum

2 RESULTATREDOVISNING

Varje strategiskt mål bygger på olika aktiviteter inom verksamheten samt nyckeltal/indikatorer (se bilaga 1) för att kunna bedöma effekten av genomförda aktiviteter (måluppfyllelse). Nationalmuseum arbetar kontinuerligt med att implementera och utveckla indikatorerna i syfte att ge ett bra underlag för att mäta måluppfyllelse, men också för hur uppföljning

och rapportering ska utformas. Avseende Nationalmuseums prestationer bedömer myndigheten att det inte är relevant att redovisa någon styckkostnad, då verksamheten i hög grad består av varierande uppdrag och projekt som ofta skiljer sig mycket åt mellan åren både i kostnad och omfattning.

2.1 Principer för redovisningen

Årsredovisningen består av resultatredovisning och finansiell redovisning i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

Den finansiella redovisningen består av resultaträkning, balansräkning, anslagsredovisning och noter.

Resultatredovisningen utformas så att den kan utgöra ett underlag för regeringens bedömning av myndighetens resultat och genomförande av verksamheten. Den utgår från de uppgifter som framgår av myndighetens instruktion samt de mål och krav som regeringen har angett i regleringsbrev eller något annat beslut. Redovisningen ska innehålla analyser och bedömningar av verksamhetens resultat och dess utveckling.

2.2 Redovisningens indelning

Myndighetens verksamhet har delats in i tre övergripande uppgifter enligt instruktion:

- att vårda, förteckna, vetenskapligt bearbeta och genom nyförvärv berika de samlingar som har anförtratts myndigheten (verksamhetsgrenen Bevara och samla).
- att genom utställningsverksamhet och annan pedagogisk verksamhet levandegöra den konst som finns i museets samlingar (verksamhetsgrenen Visa).

- att inom det egna verksamhetsområdet verka för ökad kunskap grundad på forskning (verksamhetsgrenen Forska).

Verksamheterna vid de platser där det går att se Nationalmuseums föremål (se avsnitt 4.4 regional verksamhet) ingår i ovan angivna verksamhetsgrenar. Det ekonomiska utfallet per verksamhetsgren redovisas nedan.

2.3 Verksamhetens intäkter och kostnader

Intäkterna består av anslagsmedel, avgiftsintäkter och bidragsintäkter. Avgiftsintäkterna utgörs av bland annat entré- och visningsintäkter, försäljningsintäkter, hyresintäkter samt finansiella intäkter. Intäkterna har fördelats på de tre verksamhetsgrenarna och anslagsmedlen utgör skillnaden mellan de totala kostnaderna och avgifts- och bidragsintäkter samt årets kapitalförändring. Kostnaderna är indelade i personalkostnader, lokalkostnader samt kostnader för övrig drift (där även avskrivningar och finansiella kostnader ingår). De direkta kostnaderna utgör, förutom de kostnader som är direkt hänförliga till aktiviteter, även

kostnaden för den personal som direkt arbetar inom verksamhetsgrenen. Under åren 2023 och 2024 användes tidredovisning för att fördela lönekostnaderna. För år 2025 har de två tidigare årens tidredovisning används som fördelningsnyckel för att fördela lönekostnader.

Overheadkostnader består av personal-, lokal- och driftkostnader för ledning och administration. Dessa kostnader har fördelats på de tre verksamhetsgrenarna proportionellt till de direkta kostnaderna. Lokalkostnaderna omfattar utöver hyra även kostnader för el, reparationer och städning.

Tabell 1

tKr	Bevara och samla			Visa			Forska			Total		
Intäkter och kostnader	2025	2024	2023 ¹	2025	2024	2023	2025	2024	2023	2025	2024	2023
Intäkter av anslag	80 464	92 353	88 840	153 918	140 224	141 435	23 901	13 729	13 980	258 283	246 306	244 255
Avgiftsintäkter mm	1 108	907	1 149	61 627	54 845	45 487	5 279	5 287	4 442	68 014	61 040	51 078
Bidragsintäkter	713	1 383	1 601	3 718	2 686	4 953	2 910	2 003	4 690	7 341	6 072	11 244
Summa intäkter	82 285	94 643	91 591	219 263	197 755	191 875	32 089	21 019	23 112	333 637	313 418	306 577
Kostnad personal	37 416	39 963	37 706	61 086	56 833	50 434	20 006	13 550	14 992	118 508	110 347	103 133
Kostnad lokaler	34 020	40 945	41 800	81 658	80 686	76 892	4 138	2 348	2 447	119 817	123 978	121 139
Kostnad övrig drift	10 789	13 677	11 954	76 141	60 221	64 452	7 946	5 121	5 673	94 875	79 020	82 079
Summa kostnader	82 225	94 585	91 460	218 885	197 740	191 779	32 090	21 019	23 112	333 200	313 344	306 351
Årets kapitalförändring	60	58	131	377	15	97	0	0	0	437	74	227

1 I årsredovisningen för 2023 redovisades en för hög kostnad för verksamhetsgrenen Bevara och samla (1 456 tkr). Detta har korrigerats i denna tabell.

2.4 Myndighetens uppdrag

Myndigheten Nationalmuseum har enligt *Förordning (2007:1175) med instruktion för Nationalmuseum* till uppgift att främja konsten, konstintresset och konstvetenskapen. Myndigheten ska särskilt levandegöra de äldre konstformerna och deras samband med den nutida konsten och samhällets utveckling samt verka för konstnärlig och kulturell förnyelse. Myndigheten ska verka för att dess verksamhet ska vara en angelägenhet för alla människor i samhället.

Myndighetens ansvars- och samlingsområde omfattar äldre måleri, skulptur, teckning och grafik, företrädesvis från tiden före år 1900, samt porträtt, konsthantverk, form och design från äldre tid till nutid.

Myndigheten ska särskilt

1. vårda, förteckna, vetenskapligt bearbeta och genom nyförvärv berika de samlingar som har anförtrotts myndigheten

2. hålla ett urval av de samlingar som är avsedda för utställning tillgängligt för allmänheten, bedriva utställningsverksamhet och annan pedagogisk verksamhet samt bedriva utlånings- och depositionsverksamhet
3. inom sitt område vetenskapligt bearbeta övriga samlingar av konst och konsthantverk som tillhör eller understöds av staten
4. verka för ökad kunskap grundad på forskning och samverkan med andra, exempelvis universitet och högskolor, och förmedla kunskap inom sitt verksamhetsområde.

Utöver detta ska myndigheten bedriva internationellt och interkulturellt utbyte och samarbete, samarbeta med Moderna Museet om gemensamma funktioner samt att samverkan med myndigheter och andra aktörer ska omfatta det civila samhällets organisationer.

Återrapporteringskrav enligt regleringsbrev för 2025	Redovisas i avsnitt
Den verksamhet som svarar mot den unga publikens behov samt insatser för att öka den unga publiken.	3.4
De åtgärder som vidtagits för att öka tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning.	3.6
Förändringar i besöksutvecklingen i förhållande till tidigare år.	3.1
Nationalmuseum ska specificera myndighetens totala lokalkostnader för 2025 enligt följande: • hyra, varav kostnadshyra • el och uppvärmning • reparationer och underhåll • övriga driftskostnader Om myndigheten har fler än en hyresvärd ska kostnaderna fördelas per hyresvärd.	9
Nationalmuseum ska särredovisa eventuella sponsringsintäkter i not till resultaträkningen.	12.5, not 2
Nationalmuseum ska redovisa fördelningen av eventuella bidragsintäkter mellan statliga bidrag, icke-statliga bidrag respektive bidrag från mellanstatliga organ i not till resultaträkningen.	12.5, not 3
Nationalmuseum ska särskilt redovisa utbetalda ersättningar till upphovspersoner som gjorts i enlighet med det så kallade MU-avtalet.	4.3
Nationalmuseum ska redovisa hur arbetet med att åstadkomma ekonomisk balans i de avgiftsbelagda verksamheterna fortskrider.	10
Nationalmuseum ska redovisa resultatet av arbetet med digitisering och digitalisering av myndighetens samlingar. Av redovisningen ska framgå dels samlingarnas storlek, inklusive årets tillväxt, dels hur stort antal i och hur stor andel av samlingarna som är digital. Det ska också framgå hur stor andel av samlingarna som är digitalt tillgänglig. Av redovisningen ska det dessutom framgå vilka delar av resultatet som härrör från den medelsförstärkning som myndigheten har tilldelats. Myndigheten ska också redovisa vilka kostnader myndigheten har haft för arbetet med digitisering och digitalisering.	6
Nationalmuseum ska redovisa hur myndigheten arbetar för att bredda finansieringen av verksamheten.	11
Uppdrag enligt regleringsbrev för 2025	
Myndigheten ska redovisa prognoser för 2025–2028 vid nedanstående prognostillfällen. Prognoserna ska kommenteras både i förhållande till föregående prognostillfälle och i förhållande till budgeten. Av kommentarerna ska det framgå vilka antaganden som har använts i prognosen samt eventuella osäkerhetsfaktorer och hur detta påverkat prognosen. Prognoserna lämnas i informationssystemet Hermes senast den 3 februari, 25 april, 25 juli, och 20 oktober.	Har redovisats i statsredovisningssystemet Hermes enligt tidplan
Nationalmuseum ska arbeta för en fortsatt regional närvaro, till exempel genom samarbeten med regionala museer.	4.4
Tidigare givna uppdrag i regleringsbrev eller särskilda regeringsbeslut	
Uppdrag att redovisa utvecklingen av arbetet med att utvidga målgrupper och nå nya besökare.	Har redovisats i ÅR 2023 och 2024

Nationalmuseum gör bedömningen att samtliga ovanstående uppdrag har genomförts på ett tillfredsställande sätt.

3 KONST OCH DESIGN SKAPAR NYFIKENHET OCH INTRESSE

Enligt instruktionen har Nationalmuseum till uppgift att främja konsten, konstintresset och konstvetenskapen. Myndigheten ska särskilt levandegöra de äldre konstformerna och deras samband med den nutida konsten och samhällets utveckling samt verka för konstnärlig och kulturell förnyelse. Myndighetens verksamhet ska vara en angelägenhet för alla i samhället. Uppdraget omfattar bland annat att bedriva pedagogisk verksamhet.

Enligt regleringsbrevet ska myndigheten redovisa den verksamhet som svarar mot den unga publikens behov samt insatser för att öka den unga publiken, de åtgärder som vidtagits för att öka tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning och förändringar i besöksutvecklingen i förhållande till tidigare år.

Nationalmuseum bedömer att myndighetens arbete håller en hög kvalitet och att myndigheten uppfyller sina uppgifter enligt instruktion för verksamhetsområdet. Bedömningen baseras på följande grunder:

- Verksamheten har haft en stark publik och digital utveckling, med ökat antal besökare, hög synlighet i digitala kanaler och stärkt relevans för unga och nya målgrupper.
- Arbetet med pedagogik, tillgänglighet och inkludering är strategiskt integrerat i löpande verksamhet och bidrar till ökad delaktighet och likvärdig tillgång till museets verksamhet.
- Genom uppsökande verksamhet och samverkan med civilsamhälle och kommunala aktörer har myndigheten breddat deltagandet och stärkt inkludering, språkutveckling och kulturell delaktighet.
- Museet bidrar aktivt till konstnärlig och kulturell förnyelse och till att skapa relationer mellan den äldre konsten och samtiden genom innovativa format, tvärssektoriella samarbeten och publikdialog.

3.1 Besökare

Under 2025 registrerades 537 467 besök på Nationalmuseum vilket innebär en ökning med 28 % jämfört med föregående år. Ökningen är mycket positiv med tanke på den tuffa privatekonomi som många hushåll haft de senaste åren samt omställningen efter att fri entré avskaffades 2023. Ett attraktivt utställningsprogram, framgången med fri entré på torsdagskvällar, en hög synlighet i digitala kanaler och en ökad tillströmning av både inhemska och internationella besökare till Stockholm tros ha bidragit till de positiva besöksiffrorna. Totalt löste 247 568 besökare biljett (betalande och fribiljetter) till museets samlingar, inklusive tillfälliga utställningar. Av dessa var 9 % barn och unga under 20 år.

På Gustavsbergs Porslinsmuseum registrerades 14 043 besök, vilket innebär en ökning med drygt 62 % jämfört med föregående år. Museet erbjuder

en biljett som ger tillgång till både samlingspresentationen och tillfälliga utställningar. Under året firades Porslinsriket 200 år i Gustavsberg med halva priset på entrén till museet vilket antagligen har bidragit till den stora ökningen av besökare. Det var också en god tillströmning av besökare i juni och juli, en tid då många sommargäster tillbringar tid i Värmdö kommun och årets tillfälliga utställning öppnade.

Under året implementerades ett nytt verktyg för publikundersökningar vilket ger inblick i besökarnas behov, intressen och förväntningar på myndighetens verksamhet. Uppfattningen är att fler inkommande turister från ett större antal länder gjorde besök under en längre sommarperiod än tidigare. Besöksflödet är nu i nivå med de mönster som rådde före pandemin.

Tabell 2

Anläggningsbesök	2025	2024	2023
Nationalmuseum	537 467	419 144	389 626
Gustavsbergs Porslinsmuseum	14 043	8 641 ¹	8 410
Summa besök Nationalmuseums verksamheter	551 510	427 785	398 036
Besök övriga utställningsplatser			
Gripsholms slott	52 265	53 702	60 992
Läckö slott	46 805	55 554	52 477
Nationalmuseum Jamtli	22 477	19 911	21 779
Summa besök övriga utställningsplatser	121 547	129 167	135 248
Totalt antal besök samtliga utställningsplatser	673 057	556 952	533 284

Verksamhetsbesök ²	2025	2024	2023
Nationalmuseum totalt	247 568	-	-
Varav vuxna	225 027	-	-
Varav barn och unga under 20 år	22 541	-	-
Andel kvinnor	73 % ³	-	-
Andel män	25 % ³	-	-
Andel besökare från Sverige	80 %	-	-
Andel besökare från utlandet	20 %	-	-

En anpassning av tabellen har gjorts för att följa rapporteringen till Myndigheten för kulturanalys. Nationalmuseum mäter antalet anläggningsbesök genom besöksräknare vid huvudentrén, som registrerar alla som går in och ut i museet, inklusive besökare till butik och restaurang. Av summan dras 1 % av för eventuell felräkning och personal. Antalet verksamhetsbesök baseras på antalet förmedlade biljetter. På Gustavsbergs Porslinsmuseum baseras antalet besök på antal förmedlade biljetter. Besöksiffrorna från Gripsholms slott, Läckö slott och Nationalmuseum Jamtli har lämnats in från respektive besöksmål och omfattas inte av myndighetens rapporteringsansvar, men är relevanta då Nationalmuseum har producerat tillfälliga utställningar på besöksmålen under året. Andel kvinnor/män samt andel besökare från Sverige/utlandet baseras på svar från publikundersökningarna.

1 Ett nytt kassasystem introducerades på GPM 2024: mellan 17 maj-31 december registrerades 6 439 besökare i det nya systemet.

2 Ny tabell från och med 2025, statistik bakåt saknas.

3 2 % har angett "Annat" respektive "Vill ej uppge" som svarsalternativ.

3.2 Digitala besökare

Utöver de besökare som kommer till museerna sker möten dagligen på de digitala plattformarna. Det ger möjlighet att nå ut till målgrupper som aldrig annars besöker museer och kommunikationen syftar inte nödvändigtvis till att generera ett besök utan kan vara att öka kunskap och kännedom. Under året har synligheten ökat i både sociala och digitala kanaler.

Nationalmuseum har flera olika konton i sociala medier, Instagram, YouTube, TikTok, Facebook, LinkedIn och Pinterest, med olika innehåll för olika målgrupper. 2025 hade innehållet i de olika kontona totalt över 9 miljoner visningar.

Det som uppskattas mest är innehåll med rörlig bild. Under året utökades därför både antalet snabbproducerade korta videor likväl som längre produktioner med lång livstid, alla med rutinen att vara textade på svenska av tillgänglighetskäl. De särskilda satsningarna gav ökad frihet i typen av produktion samt bredare spridning.

På Instagram var det mest visade inlägget årets hedersporträtt av Sarah Sjöström, fotograferat av Magnus Ragnvid, som nådde över 737 000 visningar vilket är långt över snittet. Inlägget skapade även ett stort antal interaktioner.

En genomgående trend för året har varit ett starkt engagemang kring museets erbjudanden om

programfyllda torsdagskvällar med fri entré, där innehållet väckt särskilt stort intresse i samtliga sociala kanaler.

Annonsering via digitala kampanjer producerade internt, både för de tillfälliga utställningarna och för besöksmålen, har också bidragit till den ökade synligheten. Trafiken och synligheten har även ökat på grund av olika samarbeten med andra starka aktörer.

Myndigheten driver två webbplatser. Webbplatsen för Nationalmuseum syftar i första hand till att inspirera till och underlätta vid ett fysiskt besök på museet. Praktisk besöksinformation samt information om vad som finns att se och göra på museet genererar flest sidvisningar. Populära utställningar bidrar ofta till ökad trafik. Webbplatsen för Gustavsbergs Porslinsmuseum fungerar främst som en besöksmålssajt. De mest välbesökta sidorna är de som presenterar familjeaktiviteterna i Verkstan.

Fortsatt systematiskt arbete med sökmotoroptimering har gjort att trafiken har ökat från sökmotorer till webbplatserna och även att träffsäkerheten har ökat.

Tabell 3

Digitala besökare¹	2025	2024	2023
Antal besökare webbplats Nationalmuseum	688 714	582 479	513 013 ²
Antal visningar sociala medier NM ³	9 258 840	-	-
Antal följare sociala medier NM	118 779	106 516	99 189
Antal besökare webbplats Gustavsbergs Porslinsmuseum	33 765	30 367	20 952 ²
Antal visningar sociala medier GPM ³	145 032	-	-
Antal följare sociala medier GPM	4 131	3 670	3 380

¹ Besökare = användare som inlett minst en session inom angivet intervall.

² 2023 implementerades en ny version av webbanalysverktyget. Data för perioden 13 juni-2 juli saknas på grund av inläsningsfel. För de engelska sidorna saknas data för 13 juni-6 augusti.

³ Ny tabell från och med 2025, statistik bakåt saknas.

3.3 Pedagogisk verksamhet för vuxna

Nationalmuseums pedagogiska verksamhet för vuxna utmärktes under året av hög programtäthet och stor bredd och med särskilt fokus på torsdagskvällar, publika evenemang samt musik- och samtalsbaserade format. Tyngdpunkten var på att aktivera museets rum genom upplevelsebaserade aktiviteter parallellt med möjligheter till fördjupning med visningar, kurstillfällen och dialogbaserade samtalsprogram.

Arbetet med att utveckla fördjupande innehåll bygger på en intern samverkan mellan museets olika expertområden tillsammans med extern samverkan med andra museer, universitet och organisationer. Sammantaget har verksamheten präglats av metodutveckling, publikdialog och ett tydligt fokus på kvalitet, inkludering och långsiktig hållbarhet.

Inom ramen för de fria torsdagskvällarna har etablerade format som NM Studio, Konst efter jobbet, Se Mer-konstsamtal, skulpturkroki och Jazz i trappan vidareutvecklats.

Året innehöll även flera större publika evenemang. Kulturnatt Stockholm var en central händelse under våren med ett omfattande och samordnat program över flera våningsplan där besökarna erbjöds bland annat konstquiz, teckningskonsert, jazz- och DJ-inslag, ateljéverksamhet och visningar. Även Teckningsfesten och Slow Art Day vidareutvecklades som evenemang. Samarbeten med externa aktörer erbjöd uppskattade musikaliska program efter öppetid, som Stockholms Jazzfestival på Nationalmuseum samt Gränslandet – symfonisk fest under tre novemberkvällar.

Utbudet med visningar och kurser utvecklades och breddades under året. Målet har varit en ökad fördjupning, variation och tillgänglighet. Bokningsbara gruppvisningar i relation till samlingarna och tillfälliga utställningar har erbjudits löpande parallellt med ett utbud av temavisningar,

allmänna visningar, helgfördjupningar och kurser i olika format som varit bokningsbara för enskilda. Särskilda satsningar har gjorts på helgverksamhet för att avlasta torsdagskvällarna och nå nya målgrupper.

Museet har fortsatt att utveckla arbetsformer för digital pedagogik där deltagarna deltar i en digital visning eller kurs med personal från museet. Under året har nya kursformat utvecklats parallellt med format för visningar direkt inifrån museets utställningssalar. Även digital förmedling i form av filmer och inlägg för sociala medier och museets webbplats har producerats löpande.

Ett annat spår som utvecklats är digitala förmedlingstekniker som ett interaktivt sätt för besökare att utforska material inne i utställningssalarna. Under året genomfördes ett pilotprojekt i utställningen *Hanna Hirsch Pauli* med ett interaktivt digitalt bord som gav tillgång till ny forskning.

Gustavsbergs Porslinsmuseum deltog under året i det gemensamma firandet av Porslinsriket som genomfördes för att uppmärksamma fabriksområdets 200-årsjubileum. Syftet var att lyfta platsens unika roll som centrum för svensk porslins- och keramikproduktion, formgivning och kreativa näringar. Tillsammans med satsningen på halverat entrépris bidrog detta till fler besökare och ett ökat intresse för att boka visningar. Under året arrangerades Berättarfredagar i samarbete med Gustavsbergs Porslinsmuseums Vänner. Vid dessa tillfällen kom olika yrkespersoner, såsom formgivare, dekorationsmålare och gjutare, och delade med sig av sina erfarenheter från porslinsfabriken för att lyfta fram dess historia.

Under året genomfördes ett pilotprojekt för att nå nya besökare genom uppsökande verksamhet. Inom ramen för Nationalmuseum på biblioteket prövades nya arbetsformer i samarbete med

Stockholms stadsbibliotek. Projektet omfattade öppna konstsamtal på biblioteken i Hagsätra och

Hässelby följt av ett gemensamt terminsavslutande tillfälle på Nationalmuseum.

Tabell 4

Nationalmuseum	2025	2024	2023
Pedagogisk verksamhet för vuxna¹			
Antal visningar ²	872	609	591
Antal seminarier och föreläsningar ³	51	48	43
Antal tillfällen övrig kursverksamhet och workshoppar	97	44	33
Totalt antal tillfällen	1 020	701	667
Antal deltagare visningar ²	16 371	10 049	10 057
Antal deltagare seminarier och föreläsningar	3915	3 167	2 679
Antal deltagare övrig kursverksamhet och workshoppar	4843	812	1 359
Totalt antal deltagare	25 547	14 028	14 095
Gustavsbergs Porslinsmuseum	2025	2024	2023
Pedagogisk verksamhet för vuxna¹			
Antal visningar ²	250	20	11
Antal seminarier och föreläsningar	6	7	2
Antal tillfällen övrig kursverksamhet och workshoppar	4	16	36
Totalt antal tillfällen	259	43	49
Antal deltagare visningar ²	2 012	421	213
Antal deltagare seminarier och föreläsningar	205	542	42
Antal deltagare övrig kursverksamhet och workshoppar	80	110	226
Totalt antal deltagare	2 297	1 073	481

1 Efter pandemiåren redovisas digital verksamhet ihop med övriga visningar.

2 Kategorin omfattar från 2025 både bokade och offentliga visningar vilka har slagits ihop för att skapa större tydlighet. Även pop up-visningar och introduktioner omfattas då det ger en mer rättvisande bild av verksamheten. Introduktionerna på GPM infördes under 2025 vilket förklarar den stora ökningen jämfört med föregående år.

3 Omfattar ej forskningsseminarier och föreläsningar som redovisas i tabell 13.

3.4 Barn och unga

Verksamheten för barn, unga och skola präglades under året av hög aktivitetsnivå och stor efterfrågan. Arbetet omfattade skolprogram, ateljéverksamhet, familjeaktiviteter, lovprogram, lärarinsatser samt uppsökande och samskapande verksamhet med särskilt fokus på tillgänglighet, inkludering och långsiktiga pedagogiska strukturer. Ateljéerna utgör en central del av verksamheten och fungerar som nav för skapande, fördjupning och möten mellan olika målgrupper.

På vårens skolmässan lyftes utställningen *Hanna Hirsch Pauli* och under året lanserades ett digitalt skolmaterial som utgick från utställningen *Romantiken*. Målet för produktion av skolmaterial som integrerar museets tillfälliga utställningar är att lyfta relevanta teman för skolan och ge konst och kunskap från utställningsproduktionerna en livslängd utanför utställningsperioderna.

Skolor erbjuds ett flertal bokningsbara program och visningar där innehåll och upplägg under året har renodlats och anpassats efter skolornas behov. I samtliga skolprogram erbjuds eller föreslås skapande moment i ateljé eller i klassrum som

fördjupar museibesöket pedagogiskt.

Bokningstrycket har varit fortsatt högt från högstadiet och gymnasiet, medan deltagandet från yngre årskurser varit lägre vilket analyseras som en följd av kostnadskänslighet och reselogistik. Alla skolklasser erbjuds fri entré vid arrangerade besök med lärare för att underlätta tillgängligheten.

Inom ramen för Skapande skola genomfördes flera större projekt i samverkan med skolor och externa aktörer, där ateljébaserat arbete var den centrala delen. Ett exempel är samarbetet med Unga Dramaten som kombinerade scenkonst med museibesök och skapande verksamhet.

Arbetet med elever i anpassad skola och med särskilda behov är en prioriterad del av att öka museets tillgänglighet. Under året har bland annat ett Skapande skola-projekt genomförts tillsammans med Helleborusskolan för elever med särskilda behov, familjemöten med föreningen Autism Sverige i Stockholms län och en samproduktion av dramatiserade visningar för Kulturskolans resurscenter.

Den öppna verksamheten för barn och familjer har varit omfattande och varierad under året. Ateljéerna har erbjudit kostnadsfri drop in-verksamhet för familjer på helger och under skollov och var en av museets mest välbesökta verksamheter för barn. Under terminerna genomfördes även ett flertal avgiftsbelagda barnkonstkurser och babyvisningar för de allra yngsta.

Under året inleddes även en riktad satsning på unga vuxna (cirka 17–29 år) med syfte att öka museets relevans för målgruppen. Arbetet omfattade utveckling av nya programformat där skapande, samtal och samskapande står i centrum, ofta med koppling till ateljéerna som fysisk och pedagogisk resurs. Projektet konkretiserades genom utvecklingen av NM Studio och programidéer som stärker delaktighet och igenkänning, exempelvis samarbeten och tematiska kvällar med bland annat Third Culture Kids samt ett spår mot spoken word/musik och andra konstuttryck som möter målgruppen i deras egen kulturpraktik.

Vid Gustavsbergs Porslinsmuseum bedrevs under året ett långsiktigt relationsbyggande med lokalsamhället och Värmdö kommun med ambition

att förankra och utveckla museets skolverksamhet. Det resulterade i en satsning på ett fördjupat projekt för elever inom Kvarnbergsggruppen, en kommungemensam särskild undervisningsgrupp för elever i årskurs 6–9 som behöver extra stöd i en mindre och tydligt strukturerad lärmiljö. Ett arbete har påbörjats där elever i olika årskurser arbetar löpande med Gustavsbergs Porslinsmuseum i kombinerade föreläsningar, verkstadsarbeten och samarbeten mellan årskurser. Kommunen stödjer också att samtliga elever i årskurs 7 ska kunna besöka museet för en fördjupad workshop med utgångspunkt i samarbete och kommunikativa praktiker.

Under året utvecklades även nya program för förskolan, däribland Bokstavsjakten, ett pilotformat som kombinerar rörelse i samlingarna med skapande i verkstad samt introduktion till material, form och lokal kulturhistoria.

Den kostnadsfria helg- och lovverksamheten för familjer och barn på Gustavsbergs Porslinsmuseum fortsatte att attrahera en stor och lojal publik under året.

Tabell 5

Nationalmuseum	2025	2024	2023
Pedagogisk verksamhet för barn och unga			
Antal aktiviteter riktade mot skolorna	526	427	347
Antal övriga aktiviteter för barn och unga ¹	109	165	170
Totalt antal aktiviteter	635	592	517
Antal deltagare i aktiviteter riktade mot skolorna	12 978	10 756	8 761
Antal deltagare i övriga aktiviteter för barn och unga	5 693	7 366	5 158
Totalt antal deltagare	18 671	18 122	13 919
Gustavsbergs Porslinsmuseum	2025	2024	2023
Pedagogisk verksamhet för barn och unga			
Antal aktiviteter riktade mot skolorna	18	21	3
Antal övriga aktiviteter för barn och unga ¹	79	78	74
Totalt antal tillfällen	97	99	77
Antal deltagare i aktiviteter riktade mot skolorna	211	505	89
Antal deltagare i övriga aktiviteter för barn och unga	2 679	2 476	2 302
Totalt antal deltagare	2 890	2 981	2 391

¹ Kategorin omfattar från 2025 både samarbeten och projekt samt aktiviteter barn och familj vilka har slagits ihop för att skapa större tydlighet.

3.5 Nya målgrupper

Nationalmuseum arbetar ständigt med att identifiera nya potentiella målgrupper och att utveckla verksamheten för att möta dessa gruppers behov.

Under 2025 lanserades torsdagskvällar med fri entré mellan kl 17 och 20 och ett spännande program med bar, musik, pop up-visningar och workshoppar. Genom att en kväll i veckan erbjuda besökarna oväntade inslag var målet att göra

museet till en engagerande mötesplats för fler. Entréplanet aktiverades genom en kombination av musik, samtal, visningar och skapande aktiviteter. Programmet i helhet kombinerade pop up-visningar, drop in-ateljéer, samtal, performance, musik, barhäng och överraskningsmoment i museets utställningsmiljöer. Programmen riktade sig brett till besökare parallellt med ett särskilt fokus på att nå ut till förstagångsbesökare och yngre besökare.

Initiativet har varit mycket populärt och lockat ett stort antal besökare, särskilt bland unga vuxna som engagerat sig i de kreativa inslagen i ateljén.

Tre torsdagskvällar arrangerades som curerades och samproducerades av Third Culture Kids och Värmeverket i Bredäng. Målet var att bredda innehållet bortom traditionella visningar och göra evenemanget till en kulturell och social arena för nya målgrupper kopplat till en särskild satsning för att nå unga vuxna.

I samband med att en assyrisk relief från 800-talet f.Kr. installerades i en tematisk presentation arrangerades en temakväll på museet i samarbete med svensk-assyriska organisationer med föredrag, musik och dans vilket lockade ett stort antal besökare. Museet erbjöd även en digital fördjupning om reliefen via en digital föreläsning under hösten.

Under året har Nationalmuseum fortsatt samverka med föreningarna Kompis Sverige och Internationella bekantskaper i syfte att stärka inkludering, språkutbildning och kulturell delaktighet för nya svenskar. Samarbetet omfattade guidade visningar och workshoppar anpassade för deltagare med varierande språkbakgrund, med särskilt fokus på muntlig uttrycksförmåga, samtal och möten kring konst.

Nationalmuseum erbjuder också skolprogram och studiematerial särskilt anpassade för SFI, SAS och språkintrödningsklasser på gymnasiet. Ett antal visningar per termin erbjuds dessa grupper utan kostnad för att underlätta besök. I museets skolprogram får grupper träffa en konstpedagog och utforska samlingarna genom dialog, diskussion och bildanalys, med visningar som anpassas efter deltagarnas språknivå och behov. Museet tillhandahåller också tematiskt studiematerial som stöd för att träna tal och skrift samt reflektera över kultur, historia och samhällsfrågor.

Det etablerade samarbetet med Svenska med baby, en ideell förening som skapar möten mellan föräldrar och barn från olika bakgrunder, fortsatte under året. Genom samarbetet bjöd museet in deltagare från föreningens verksamhet till guidade besök, familjeaktiviteter och kreativa inslag, där

småbarnsfamiljer tillsammans med konstpedagoger upptäckte museets samlingar och uttryckte sig konstnärligt i praktiska aktiviteter.

I samband med Afrosvensk historievecka genomförde Nationalmuseum en direktsänd digital visning med fokus på spår av migration, kolonialism och den transatlantiska slavhandeln i museets samlingar. Visningen leddes av en konstpedagog och tog utgångspunkt i konstverk från 1600- till 1800-talet för att belysa Sveriges och Europas koloniala historia, rasifierande bildtraditioner och framställningar av "den andre".

Under våren genomfördes ett samarbete med Finlandsinstitutet i Stockholm i anslutning till utställningen *Bonnard och Norden*. Programmet riktade sig till vuxna och inleddes med en guidad visning på finska med fokus på de finländska konstnärer som visades i utställningen, följt av en praktisk workshop i akrylmåleri under ledning av en konstpedagog. Evenemanget bidrog till ökad tillgänglighet genom att det genomfördes på ett minoritetsspråk.

Nationalmuseum genomförde också ett samtal med konsert om ukrainsk modernism med fokus på konstnären Kazymyr Malevytj och tonsättaren Borys Ljatosjynskyj under våren. Evenemanget genomfördes i samarbete med Svenska institutet och Ukrainska Institutet i Sverige och ingick i European Festival: Ukrainian Spring.

Under året utvecklades pop up-pedagogik för familjer som ett sätt att nå nya målgrupper utanför museibygnaden. Pop up-verkstäder genomfördes inom ramen för Järvaveckan samt vid festivaler i Skärholmen och Rinkeby. Genom mobila workshoppar och skapande aktiviteter på plats erbjöds barn och familjer möjlighet att möta museets pedagoger, arbeta praktiskt med konstnärliga material och ta del av museets innehåll i vardagsnära miljöer.

Nationalmuseum bidrog med 1 500 inträdesbiljetter till medborgarskapsceremonierna den 6 juni, då stadens nya medborgare hälsades välkomna i Stadshuset i Stockholm.

3.6 Tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning

Under året har museet bedrivit ett omfattande och strategiskt arbete för att stärka tillgänglighet, inkludering och delaktighet i verksamheten. Målet är att all verksamhet ska utformas på ett inkluderande sätt för att så många som möjligt, oavsett behov och funktionsnedsättning, ska kunna ta del av den. För grupper med särskilda behov arbetar museet i nära

samarbete med brukarorganisationer för att skapa relevanta program och erbjudanden. Arbetet riktas till flera olika målgrupper och omfattar både programverksamhet, metodutveckling, samverkan och kompetensutveckling.

Organisatoriskt har tillgänglighetsarbetet integrerats i museets årsplanering och med ansvar hos förvaltningschef och pedagogisk chef. Under året genomfördes ett seminarium arrangerat av Länsstyrelsen Stockholm för erfarenhetsutbyte och kunskapsdelning med andra statliga organisationer.

För museets publika personal genomfördes en förmiddag med fokus på tillgängligt bemötande. Föreläsningen behandlade grundläggande utgångspunkter i svensk funktionshinderspolitik samt gav konkreta exempel och praktiska verktyg för kommunikation och bemötande av personer med olika funktionsnedsättningar. Särskild vikt lades vid hur besöksverksamheter kan bidra till ökad delaktighet och minska risk för diskriminering genom ett medvetet och inkluderande arbetssätt. Museet har även arbetat med praktiska lösningar kring bemötande, skyltning och mottagande för att skapa trygga och tydliga besöksmiljöer.

Nationalmuseum har varit aktivt i flera nätverk som arbetar för att stärka tillgängligheten till konst och kultur för olika målgrupper. Bland dessa finns Kultur för fingrar och öron vid Jönköpings museum samt Nätverket Universell Kultur i Stockholm. Nationalmuseums tillgänglighetsansvariga intendent inom pedagogik ingår även i expertgruppen för Kulturera Mera, ett Arvsfondsprojekt med fokus på att öka möjligheterna för personer med intellektuella och/eller neuropsykiatriska funktionsnedsättningar att ta del av och delta i kulturlivet.

Museet har fortsatt och utvecklat sitt arbete med syntolkade visningar och har i nära dialog med Synskadades Riksförbund (SRF) samt enskilda rådgivare med egen synnedsättning vidareutvecklat både innehåll och metod. Arbetet har inkluderat taktila moment, utveckling av pedagogiska stationer, diskussioner kring taktila bilder, material och hjälpmedel samt identifiering av behov av kompletterande ljudspår och tydligare orientering i utställningarna. För att stärka området deltog Nationalmuseum i Tactile Reading Conference i Amsterdam, en internationell konferens med fokus på tillgänglighet för personer med synnedsättning och blindhet.

För målgruppen döva och hörselskadade har museet genomfört visningar och program med

teckenspråkstolk och utvecklat samarbeten med bland andra SIMA folkhögskola och Dövas Förening. Insatserna har omfattat både visningar, workshoppar och samtalsbaserade program för unga vuxna. För familjer med döva barn gjordes under höstlovet ett pilottest med att erbjuda teckenspråkstolkning under en lördag i lovateljén. Målet är att hitta arbetsformer för att inkludera och arbeta mer med dessa familjer i museets ordinarie familjeverksamhet.

Arbetet med demensvisningar har fortsatt under året och vidareutvecklats till att även inkludera skapande moment, såsom måleri i anslutning till visningarna. Programmen har genomförts i samarbete med demensföreningar, biståndshandläggare och dagverksamheter och har präglats av ett lugnt tempo, dialog och fokus på minnen, sinnliga upplevelser och personliga associationer. Museet erbjuder också veckovis digitala konststunder för vård- och omsorgsboenden, riktade till grupper på särskilda boenden eller i daglig verksamhet. Programmet är kostnadsfritt och utformat som ett digitalt livesant konstsamtal lett av en konstpedagog, baserat på metoden Möten med minnen, där deltagarna tillsammans tittar på bilder från museets samlingar och samtalar om konstverken.

Museet har inlett ett arbete för både vuxna och barn med tillgänglighet för personer med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar och intellektuell funktionsnedsättning, bland annat genom att utveckla visningar med förenklat språk, anpassad struktur och tydliga ramar. Samarbete söks med organisationer som Autism Stockholm, Kulturera Mera, Sensus och verksamheter inom LSS. Arbetet har inkluderat både publika program och metodutveckling, såsom framtagande av förberedelsematerial, diskussioner om digitala stöd och VR-lösningar samt kompetensutveckling kring bemötande.

Sammantaget har årets insatser stärkt museets arbete med tillgänglighet genom långsiktiga samarbeten, målgruppsanpassade program och utveckling av hållbara metoder för inkludering. Arbetet har bidragit till att fler besökare, med olika behov och förutsättningar, kunnat ta del av museets samlingar och program på likvärdiga villkor.

Tabell 6

Specialpedagogik ¹	2025	2024	2023
Antal aktiviteter	52	52	51
Antal deltagare	483	439	393

¹ Efter pandemiåren redovisas digital verksamhet ihop med övriga visningar.

4 NATIONALMUSEUMS SAMLINGAR ÄR KÄNDA NATIONELLT OCH INTERNATIONELLT

Enligt instruktionen ingår det i Nationalmuseums uppgifter att vårda, förteckna, vetenskapligt bearbeta och genom nyförvärv berika samlingarna. Ett urval av de samlingar som är avsedda för utställning ska hållas tillgängligt för allmänheten, utställningsverksamhet och annan pedagogisk verksamhet ska bedrivas samt utlånings- och depositionsverksamhet.

Enligt regleringsbrevet ska Nationalmuseum arbeta för en fortsatt regional närvaro genom till exempel samarbeten med regionala museer. Utbetalda ersättningar till upphovspersoner som gjorts enligt MU-avtalet ska redovisas.

Nationalmuseum bedömer att myndighetens arbete håller en hög kvalitet och att myndigheten uppfyller sina uppgifter enligt instruktion för verksamhetsområdet. Bedömningen baseras på följande grunder:

- De utställningar som Nationalmuseum har producerat under året har varit mycket populära och haft ett stort antal besökare. Nationalmuseum bedömer att utställningarnas bredd och kvalitet spelat en viktig roll för den stora ökningen i besöksutvecklingen i förhållande till föregående år.
- Ett stort antal föremål från samlingarna tillgängliggörs för allmänheten genom samlingspresentationerna på Nationalmuseum och Gustavsbergs Porslinsmuseum, de tillfälliga utställningarna, den regionala verksamhet som bedrivs samt genom kort- och långtidslån.
- Samlingarna berikas varje år genom ett antal högkvalitativa förvärv samt ett årligt hedersporträtt till Statens porträttsamling.
- Samlingarna vårdas genom en kombination av konservering och förebyggande arbete för att långsiktigt bevara samlingar och kulturarv.

4.1 Samlingspresentationer

Nationalmuseums samlingar innehåller måleri, skulptur, teckningar och grafik från 1500-talet till sekelskiftet 1900, samlingarna av konsthantverk och design sträcker sig ända fram till idag. Det totala antalet föremål är cirka 700 000. Samlingarna tillgängliggörs främst genom de föremål som visas i samlingspresentationerna på Nationalmuseum och Gustavsbergs Porslinsmuseum.

Samlingspresentationerna på Nationalmuseum visar drygt 5 000 konst- och designföremål. Den största delen, Tidslinjen, är kronologiskt upplagd med början omkring 1500 och slutet i vår egen tid. I Tidslinjen ställs konst, konsthantverk och design ut tillsammans. Därtill kommer tematiska delar med fokus på särskilda materialkategorier, som keramik och silver, med föremål från olika tider. För att garantera en högkvalitativ upplevelse och säkerställa föremålens fortbestånd arbetar museet med en dynamisk presentationsform där konstföremål byts ut då och då. Det gäller inte minst ljuskänsligt material som konst på papper och textilier. Presentationerna av teckningar och grafik växlar av denna anledning två eller ibland tre gånger per år. Ibland sker byten också i samband med aktuella händelser.

För 2025 kan nämnas en presentation med teckningar och grafik från 1600-talet med praktfulla

dukningar gjorda i samband med banketter, karnevaler eller hovfester och en presentation med tecknade franska porträtt från 1700-talet. I december installerades teckningar av den franske konstnären François Boucher som konserverats med medel från museets donatorgrupp.

Under våren installerades en assyrisk relief från palatset i Nimrud daterad till 800-talet f.Kr. i en tematisk presentation som lyfter fram det assyriska kulturarvet. Verket är ett unikt exempel på forntida bildkonst i en svensk museisamling och utgör ett viktigt kulturhistoriskt världsarv.

På Gustavsbergs Porslinsmuseum omfattar samlingspresentationen cirka 2 500 föremål och berättar om porslinsfabrikens historia genom människor och föremål. Studiogods, praktpjäser, vardags- och sanitetsporslin samt föremål av emalj och plast kompletteras av tillverkningsformer, verktyg, historiska fotografier och filmer. Under hösten öppnade den nya utställningsdelen Studion, som berättar om tekniker, i synnerhet gjutning, i porslinsindustrin. Bevarade modeller och former från den historiska produktionen utgör en viktig del av museets referensmaterial och fördjupar förståelsen för den tekniska, konstnärliga och hantverksmässiga kompetens som låg bakom tillverkningen från 1800-talet och framåt.

4.2 Utställningar

Nationalmuseums samlingar tillgängliggörs genom produktionen av tillfälliga utställningar och vandringsutställningar som går på turné både inom och utanför Sverige. De sprider kunskap om museets samlingar, enskilda konstnärer och specifika perioder inom företrädesvis den svenska konsthistorien.

Under 2025 öppnade fem nya utställningar på Nationalmuseum, en utställning på Gustavsbergs Porslinsmuseum samt två vandringsutställningar. Till utställningarna producerades pedagogiska aktiviteter såsom visningar, föreläsningar, filmer, digitala visningar och i några fall fördjupande publikationer.

Nationalmuseum

Bonnard och Norden, 20 februari–18 maj 2025
För första gången sedan 1940-talet presenterades den franska konstnären Pierre Bonnard i helfigur för svenska besökare. Utställningen gav en rad nya perspektiv på hans konst och hans stora betydelse för måleriet i Norden under 1900-talets första hälft lyftes fram i en rad exempel på nordiska konstverk som influerats av Bonnard. Den lyfte också fram Pierre Bonnards livskamrat Marthe som även hon var konstnär. Utställningen byggde i hög grad på ny forskning och genomfördes i samarbete med Lillehammer Kunstmuseum i Norge. En omfattande katalog producerades i svensk, engelsk och norsk upplaga där en rad specialister presenterade ny forskning.

Ernst Billgren – nya minnen, 10 april–5 oktober 2025

Utställningen visade ett trettioårigt nya verk, måleri, keramik och skulptur, av en av Sveriges mest uppmärksammade konstnärer. Verken refererade på olika sätt till äldre bildkonst och ett par av dem var direkta kommentarer till verk i Nationalmuseums samlingar. Utställningen gav samtida perspektiv på bildkonventioner och traditioner i äldre europeisk bildkonst. En katalog med svensk text publicerades i anslutning till utställningen.

The Left Shore – Anders Petersen möter Johan Renck, 12 juni 2025–11 januari 2026

I utställningen möttes filmaren Johan Renck och fotografen Anders Petersen. Utställningens centrum var en film som Johan Renck skapat utifrån ett urval av Anders Petersens fotografier. I en annan del visades fotografier av Anders Petersen, bilder som ingått i de tre böcker han publicerade under 1980- och 1990-talen om människor i svenska vårdinstitutioner. Utställningen var ett led i satsningen på att bredda arbetet inom

porträttområdet som är en del av Nationalmuseums uppdrag i och med Statens porträttsamling.

Hanna Hirsch-Pauli – konsten att vara fri, 19 juni 2025–11 januari 2026

Utställningen var den första heltäckande utställningen av Hanna Hirsch Paulis verk någonsin. Konstnären var en av de ledande i Sverige kring sekelskiftet 1900, och utställningen visade över 130 av hennes verk. Den lyfte också fram Hanna Hirsch Paulis judiska identitet och hennes viktiga roll i tidens kulturella och konstnärliga nätverk. Utställningen byggde på ny forskning som möjliggjorts genom ingående studier av ett för forskningen tidigare oåtkomligt källmaterial i form av brev och fotografier. Till utställningen publicerades en omfattande katalog där den nya forskningen presenterades. Katalogen trycktes i en svensk och en engelsk upplaga.

Porträtt!, 6 november 2025–15 mars 2026.

Statens porträttsamling grundades 1822 och är en samling med porträtt av framstående svenskar. Den anses vara världens äldsta nationella porträttsamling och kan främst ses på Gripsholms slott i Mariefred men hör sedan länge till Nationalmuseums samlingar. Utställningen visade drygt 100 verk ur porträttsamlingen och Nationalmuseums övriga samlingar. Huvudsyftet var att diskutera hur samlingen och verksamheten kring samlingen skulle kunna utvecklas.

Gustavsbergs Porslinsmuseum

Dukat till fest!, 7 juni 2025–26 april 2026

Utställningen markerade 200-årsjubileet av porslinsstillverkningen vid Gustavsbergs porslinsfabrik. Med fokus på serviser och dukade bord visade utställningen föremål som speglade estetiska ideal och innovativa nyheter genom epokerna. Utställningen gav också inblick i fabriken rika historia.

Vandringsutställningar

Bonnard og Norden, 14 juni–19 oktober 2025

Lillehammer Kunstmuseum i Norge

Utställningen var en modifierad version av den som visades på Nationalmuseum i Stockholm.

Renaissance to Baroque – Master Drawings from the Nationalmuseum, 1 juli–28 september 2025

Museet för västerländsk konst i Tokyo

Utställningen lyfte fram ett urval om cirka 80 teckningar ur Nationalmuseums samling av renässans- och barockteckningar från Italien, Frankrike, Tyskland och Nederländerna. Bland konstnärerna fanns namn som Albrecht Dürer och Rembrandt.

Tabell 7

Tillfälliga utställningar	2025	2024	2023
Antal tillfälliga utställningar Nationalmuseum	5	3 ¹	2
Antal tillfälliga utställningar Gustavsbergs Porslinsmuseum	1	1	1
Antal vandringsutställningar	2	3	3
Totalt antal	8	7	6

1 Felaktig siffra har justerats vilket även påverkar totalen.

4.3 Medverkans- och utställningsersättning

Utbetalda ersättningar till upphovspersoner har gjorts i enlighet med avtalet om upphovspersoners rätt till medverkans- och utställningsersättning (MU-avtalet). Under 2025 betalade Nationalmuseum ut

ersättning till tre konstnärer för medverkan i utställningarna *Ernst Billgren* och *The Left Shore*. Total utbetald ersättning: 474 tkr.

4.4 Regional verksamhet

Konst och föremål från Nationalmuseums samlingar går att se på ett antal besöksmål runt om i landet. Detta har historiska orsaker som speglar regionala maktcentra av nationell dignitet i historisk tid såsom de kungliga slotten. I modern tid har andra platser med permanenta samlingar tillkommit, som Svenska institutet Paris. På de flesta ställen ansvarar Nationalmuseum för underhåll av presentationerna med föremål ur museets samlingar. Till en del besöksmål, såsom Gripsholms slott, Läckö slott och Nationalmuseum Jamtli, produceras årligen tillfälliga utställningar baserade på samlingarna.

Drottningholms slott

På Drottningholms slott visas delar av den samling som har sitt ursprung i de kungliga miljöerna och som omfattar måleri och skulptur från 1600- till 1800-tal.

Gripsholms slott

På Gripsholms slott presenteras delar av Statens porträttsamling som är världens äldsta nationella porträttgalleri. Samlingen har sitt ursprung i den konstsamling Gustav Vasa hade på slottet vid 1500-talets mitt.

Under sommaren visades *Hans Hammarskiöld 100 år*. 2025 var det 100 år sedan fotografen föddes, vilket uppmärksammades genom att visa några av hans porträtt av kungafamiljen och kulturpersonligheter ur Statens porträttsamling.

Läckö slott

På slottet visas möbler såsom kabinettskåp, stolar, speglar och bord, men även vävda tapeter, målningar, silver och mindre konstföremål från 1600-talet och 1700-talets början.

Sommaren 2025 visades *Stig Lindberg – formgivaren med sprakande skaparlust*, en utställning om en av Sveriges mest mångsidiga och

folkkära formgivare. I utställningen visades föremål ur Nationalmuseums samlingar samt några privata inlån.

Lövstabruks herrgård

Konsten utgörs av målningar och teckningar som visar landskap och bruksmiljöer, familjeporträtt samt målningar med djur och jaktmotiv från framför allt 1600- och 1700-talet.

Museum de Vries

I det gamla dragonstallet på Drottningholm visas Nationalmuseums unika samling skulpturer av skulptören Adriaen de Vries.

Nationalmuseum Jamtli

Nationalmuseum Jamtli drivs i nära samarbete med Jamtli i Östersund. Utställningarna produceras av Nationalmuseum med föremål från de egna samlingarna, medan visningsverksamheten sker i Jamtlis regi.

Under 2025 öppnade *Livet designat – hur design förändrar tanken och förbättrar livet* med exempel på produkter från perioden 1960 och framåt. I utställningen visades föremål ur Nationalmuseums samlingar och exempel på projekt som designstudenterna vid Konstfack i Stockholm arbetar med idag.

Nynäs slott

På Nynäs slott presenteras ett i det närmaste komplett herrskapshem med möbler, konsthantverk och måleri från 1500-talet till 1900-talet. Det finns också ett unikt bibliotek från omkring år 1800.

Rosersbergs slott

Målningarna som visas på slottet är främst familjeporträtt, sjöbataljer och svenskt landskapsmåleri från sent 1700-tal och landskap från första hälften av 1800-talet.

Salsta slott

Huvudsakligen visas äldre målningar och möbler, däribland den så kallade Bielke-möbeln som specialbeställdes av slottets ägare i Frankrike på 1600-talet.

Strömsholms slott

Verk från 1600- och 1700-tal, från porträtt av furstliga släktingar till målningar av tama och vilda djur, visas samt en svit med väggfält från gustaviansk tid.

Tessininstitutet i Paris (Svenska institutet)

Konstsamlingen omfattar målningar, konst på papper, skulpturer, medaljer och äldre böcker. Tyngdpunkten ligger på 1700-talet, men det finns också verk av svenska 1900-talskonstnärer med anknytning till Frankrike.

Under 2025 togs en ny samlingspresentation med fokus på 1700-talet och de svensk-franska förbindelserna fram i ett gemensamt projekt med Svenska institutet vilket möjliggjordes tack vare en donation från Björn och Inger Savéns stiftelse.

Under året visades även *Louis-Jean Desprez – Entre-mondes/Between Worlds*, en utställning om Desprez som lyfte fram hans centrala roll i det konstnärliga utbytet mellan Frankrike och Sverige under 1700-talet. Utställningen omfattade ett antal verk från Nationalmuseums samlingar.

Ulriksdals slott

Här presenteras delar av den stora samling konsthantverk och måleri som kung Karl XV testamenterade till Nationalmuseum på 1870-talet. I Orangerimuseet visas skulpturer från sent 1600- till tidigt 1900-tal från Nationalmuseums samlingar.

Tabell 8

Föremål ur samlingarna som visats regionalt ¹	2025	2024	2023
Drottningholms slott	459	-	-
Gripsholms slott	958	-	-
Gripsholms slott tillfällig utställning	21	0	0
Läckö slott	690	-	-
Läckö slott tillfällig utställning	163	213	160
Lövstabruks herrgård	74	-	-
Museum de Vries	14	-	-
Nationalmuseum Jamtli tillfällig utställning	130	97	201
Nynäs slott ²	10 666	-	-
Rosersbergs slott	63	-	-
Salsta slott	161	-	-
Strömsholms slott	118	-	-
Tessininstitutet i Paris (Svenska institutet)	366	-	-
Tessininstitutet i Paris (Svenska institutet) tillfällig utställning	17	-	-
Ulriksdals slott inkl Orangerimuseet	435	-	-
Totalt antal föremål	14 335		

¹ Ny tabell från och med 2025, statistik bakåt saknas förutom för tillfälliga utställningar.

² Uppskattat antal då inventering pågår av innehåll i biblioteket.

Tabell 9

Tkr	2025	2024	2023
Kostnader regional verksamhet ¹	11 813	8 744	10 273

¹ Med regional verksamhet avses verksamhet i Sverige utanför Nationalmuseum och Gustavsbergs Porslinsmuseum.

Kostnaden för regional verksamhet varierar beroende på till exempel utställningsplats och vilka utställningar som produceras.

4.5 Utlån

Utlån av konstföremål från samlingarna är viktigt för att göra konsten mer tillgänglig utanför museet. Detta sker i form av långtidslån till statliga myndigheter och residens, samt korttidslån till utställningar på museer både i Sverige och i utlandet. Korttidslånen synliggör centrala verk i museets samlingar och möjliggör viktiga lån till museets egna utställningar i framtiden.

Långtidslånen synliggör verk i samlingarna i omgivningar där konsten får en offentlig placering i en både representativ och säker miljö.

Myndigheten har flera pågående projekt med långtidslån till ambassader, länsresidens och andra låntagare. Nationalmuseum och Moderna Museet har med gott resultat samarbetat i flera projekt.

Tillsammans kan museerna skapa spännande miljöer som ger ett brett perspektiv på konsten och statens samlingar. I vissa projekt, till exempel vid val av konst till Regeringskansliet och Utrikesdepartementet, samarbetar Nationalmuseum och Moderna Museet även med Statens konstråd. Under året har flera verk donerade av Ester Lindahl överförts till Sörmlands museum där de har varit ett långtidslån sedan 1918.

Antalet genomförda korttidslån sjönk 2025 jämfört med året innan. Den främsta orsaken till detta var att antalet internationella utställningssamarbeten minskade och att de som genomfördes var mindre omfångsrika. Utställningen *Renaissance to Baroque*

– *Master Drawings from the Nationalmuseum* i Tokyo inkluderade 81 teckningar. I *Bonnard og Norden* i Lillehammer visades 47 verk från Nationalmuseums samlingar. Andra stora utlån gick till Musée des Arts Décoratifs i Paris (13 föremål) och till Stavanger Kunstmuseum (11 föremål). Totalt visades sju föremål i Nordamerika, 81 föremål i Asien, 66 i Europa och 82 i Norden. Vad gäller svenska institutioner visades nio föremål i Helsingborg, Skärhamn och Linköping. I Stockholmsområdet fortsätter Thielska Galleriet, Moderna Museet och Prins Eugens Waldemarsudde att vara de viktigaste låntagarna (20 föremål).

Tabell 10

Utlån	2025	2024 ¹	2023
Antal korttidsutlån Sverige	30	83	47
Antal korttidsutlån utlandet	236	287	195
Antal långtidslån Sverige	6 749	7 034	7 160
Antal långtidslån utlandet	246	246	229
Totalt antal föremål	7 261	7 650	7 631

1 En ny samlingsförvaltningsdatabas togs i bruk 2024 vilket gör att antalet utlån numera beräknas på ett nytt vis.

4.6 Förvärv

En av Nationalmuseums uppgifter är att samlingarna ska berikas genom nyförvärv. En aktiv förvärvspolitik är en investering i museets framtida möjligheter att kunna visa konst med hög verkshöjd och angelägenhetsgrad samt fortsätta vara en betydande aktör i ett internationellt sammanhang. Det ger också möjlighet att komplettera samlingarna så att de ger en så bred bild av konsthistorien som möjligt samtidigt som de ger museet möjlighet att presentera nya berättelser. Nationalmuseum använder i första hand gåvor och privata stiftelse- och fondmedel för att förvärva design, konsthantverk och konst. I undantagsfall kan anslag användas, särskilt för samlingsområden där andra finansieringskällor saknas.

Under året tillfördes museet 494 föremål som inköp eller gåvor. När det gäller bildkonst kan särskilt nämnas ett par verk av målare i impressionisternas krets, Gustav Caillebottes *Trouville, stranden och villorna* (1882) och Berthe Morisots *Motiv från Isle of Wight* (1875). Av svenska konstnärer inköptes bland annat Ellen Trotzigs *Från björkskogen* (1914), Bruno Liljefors *Blommande plommonträd* (1884) och Carl Fredrik von Saltzas akvarell *Pierre Louis Alexandre* (omkring 1880). Från en äldre period

märks två betydande förvärv av kvinnliga konstnärer, Sofonisba Anguissolas *Porträtt av en 35-årig präst* (omkring 1555) och Marie-Suzanne Girousts pastell av Henrik Wilhelm Peill (1766).

Tecknings- och grafksamlingen berikades bland annat med en italiensk renässansteckning, Lelio Orsis *Jupiter och Aegina* (1550-talet), Jules Bastien-Lepages *Porträtt av en ung kvinna* (1878) och ett femtiotal arkitekturritningar från 1700-talet med kopplingar till Gimo bruk. Numerärt var en stor del av teckningsförvärven en gåva med porträtt- och karikatyrteckningar av Birger Lundquist.

Konsthantverks- och designsamlingen förstärktes bland annat med ett väggbroderi av William Morris (1860-talet), vilstolen *Etcetera* av Jan Ekselius (1970) och David Molanders *Konflikttapeten: Stockholm/Sundsvall* (2023).

Årets hedersporträtt till Statens porträttsamling på Gripsholm var fotograf Magnus Ragnvids porträtt av simmare Sarah Sjöström (2025). Bland övriga förvärv till Statens porträttsamling kan nämnas ett självporträtt av Lotte Laserstein (1924/25) och Hugo Carlbergs porträtt av John Bauer (omkring 1903).

Tabell 11

Förvärv	2025	2024	2023
Antal föremål som tillförts samlingarna under året ¹	494	332	501
varav antal manliga upphovspersoner	386 ²	200	391
varav antal kvinnliga upphovspersoner	95 ²	80	56
varav antal okänt/ej applicerbart	21	52	54

1 I antalet ingår inköp, gåvor och övertagande av föremål.

2 Åtta stycken förvärv har både manlig och kvinnlig upphovsperson.

4.7 Bevarandet av samlingarna

Nationalmuseum har i uppdrag att vårda samlingarna och bevarandeverksamheten tar hänsyn till såväl dagens som kommande generationers möjligheter att uppleva konsten i samlingarna som anförtratts myndigheten. Risker för samlingarna identifieras och analyseras kontinuerligt genom övervakning av ljus- och klimatförhållanden i utställnings- och förvaringsmiljöerna. Ljusbildningarna syftar till att säkerställa att specifika krav för utställningsmiljöer uppfylls.

Integrerad skadedjurskontroll (IPM) är också en viktig del av museers arbete för att långsiktigt bevara samlingar och kulturarv och inkluderar kunskapsspridning och ökning av medvetenheten bland medarbetare. Under det gångna året har ett POI-system (Pest Occurrence Index) implementerats. Det ger en strukturerad och jämförbar bild av skadedjursförekomsten över tid, hjälper till att identifiera riskområden samt att planera och genomföra riktade åtgärder och uppföljning av resultat. Nationalmuseum har varit drivande i att Sverige åter har fått tillstånd att använda kväve som genereras på plats (in situ). Metoden har tidigare varit förbjuden inom EU, men har nu fått tillstånd att användas vid bekämpning av skadeinsekter för kulturarvsföremål. Godkännandet gäller som biocidprodukt PT18 under perioden 18 augusti 2025–1 augusti 2034.

Nationalmuseum har under året bidragit till den nya yrkeshögskoleutbildningen *Hållbar hantering av kulturföremål* som genomförs av Dacapo Mariestad. Museet har bidragit både med att förbereda utbildningen och med olika kursmoment som rör arbetsmiljö vid utställningsarbete, verktyg för konsthantling samt konsthantlarnas roll vid evakuering av föremål.

I samband med utställningen *Hanna Hirsch Pauli* genomfördes en ansenlig konserveringsinsats där de målningar och konstverk på papper som var inlånade från konstnärns släktingar och andra privata samlingar omhändertogs av Nationalmuseums konservatorer. Insatsen

garanterar att ett viktigt kulturarv bevaras för lång tid framöver. Inlånen fotograferades och dokumenterades även av museets fotografer.

Teknisk avbildning och materialtekniska undersökningar har bidragit till att ta fram ny kunskap om utvalda verk i samlingarna. Museets sakkunniga har deltagit vid flera internationella forskningsprojekt med fokus på att få mer information om olika konstnärskap tack vare samarbete med SMK, RAÄ, The Courtauld Institute of Art och The Getty Conservation Institute.

Under året genomfördes flera 3D-skanningar för att ta fram högupplösta digitala modeller, främst för skulpturer. Utifrån samlad erfarenhet planeras ett större 3D-skanningsprojekt under nästa år.

Nationalmuseums donatorgrupp har fortsatt finansiera forskningsprojekt inom konservering varav flera presenterats på internationella konferenser och genom digitala föreläsningar samt genom en publikation som har getts ut.

Under året har flera större konserverings- och forskningsprojekt genomförts i nära samarbete med nationella och internationella aktörer. Arbetet med Paul de Buchers vävda tapet *Venusbrunnen* har fortsatt med fokus på stödkonservering och är nu mer än halvvägs utfört. Johan Tobias Sergels teckning *Hetsigt kärlekspar* har studerats vidare genom analyser av bläck och teknik i samarbete med RAÄ. En workshop om konsolidering av järngallusbläck arrangerades tillsammans med RAÄ och KB. Metoderna har tillämpats i förberedelserna inför utställningen *Sergel – fantasi och verklighet*, där teckningen åter visas i ny monteringslösning.

I ett projekt om Pieter de Hooch har tre målningar genomgått tekniska undersökningar i samarbete med SMK, Rijksmuseum och RAÄ. Resultaten fördjupar kunskapen om konstnärns måleriteknik och utgör underlag för kommande konserveringsinsatser. Ett projekt med fokus på ommontering av trumskinnsmonterade mästarteckningar, särskilt verk av François Boucher,

har förbättrat bevarandeförhållandena. Arbetet med Carl Fredrik Fredenheims marmorbord inleddes under året med tillståndsbedömning, fotografering och konsthistoriska efterforskningar samt planering inför konserveringen som fortsätter under 2026.

Två projekt rörande målningar på glas genomfördes i samarbete med RAÄ, KTH och internationella

forskningsinfrastrukturer. Studier av Peter Adolf Halls *Johan Tobias Sergel* visade hur så kallade spökbilder kan användas som källor för teknisk konsthistoria. Analyser av Anne Vallayer-Costers *Blomsterstilleben* gav ny kunskap om glasets tillstånd, tidigare skador och signatur, vilket möjliggjorde en alternativ konserveringsåtgärd.

Tabell 12

Vårdade föremål	2025	2024	2023
Antal egna föremål till utställningar och utlån	3 050	2 246	3 090
Antal egna föremål från samlingarna	949 ¹	3 658	2 758
Antal externa föremål – uppdrag och inlån	194	401	182
Totalt antal föremål	4 193	6 305	6 030

¹ Under 2024 och 2023 genomfördes flera föremålsflyttar vilket medförde att antalet vårdade föremål var större än vanligt.

5 NATIONALMUSEUM SOM KUNSKAPSCENTRUM

Enligt instruktionen ingår det i Nationalmuseums uppdrag att förteckna och vetenskapligt bearbeta de samlingar som anförtratts myndigheten och att inom sitt område vetenskapligt bearbeta övriga samlingar av konst och konsthantverk som tillhör eller understöds av staten. Vidare ska myndigheten verka för ökad kunskap grundad på forskning och samverkan med andra, exempelvis universitet och högskolor, och förmedla kunskap inom sitt verksamhetsområde. Myndigheten har också i uppdrag att bedriva internationellt och interkulturellt utbyte och samarbete och ska samarbeta med Moderna Museet om gemensamma funktioner.

Nationalmuseum bedömer att myndighetens arbete fungerat mycket väl och att myndigheten uppfyller sina uppgifter enligt instruktion för verksamhetsområdet. Bedömningen baseras på följande grunder:

- Myndigheten har bedrivit ett flertal kvalificerade forskningsprojekt, ofta i samarbete med universitet och högskolor. Forskning bedrivs även av museets intendent och konservatorer i anknytning till utställningsprojekt och konserveringsverksamheten.
- De publika konsthistoriska föreläsningar som har anordnats har lockat ett stort antal besökare.
- Utställningskataloger och vetenskapliga publikationer publiceras i Open Access via plattformen DiVA.
- Programmet Unga forskare är en långsiktig strategi för att öka intresset för forskning inom museets ämnesområden.
- Antalet samarbeten med organisationer, universitet, myndigheter, museer och företag är omfattande (en sammanställning finns i bilaga 2).

5.1 Forskning

Forskning bedrivs i projektform, i regel med extern finansiering, ibland med medfinansiering från Nationalmuseum. Flera forskningsprojekt bedrivs i samverkan med universitet och högskolor och resultaten redovisas ofta som publikationer utgivna av museet. Forskning bedrivs även i anslutning till såväl utställningsprojekt, såsom *Hanna Hirsch Pauli* under året, som konserveringsverksamheten.

Inom programmet Unga forskare har fyra projekt genomförts under året. En museologisk studie om Karl XIV:s museiprojekt vid Rosendals slott i samarbete med Prinsessan Estelles Kulturstiftelse. Två konstnärliga forskningsprojekt med utgångspunkt i Nationalmuseums textila samling i samarbete med Konstfack och finansierat genom

Textila arv. Och slutligen ett projekt för att skapa en ny samlingspresentation på Svenska institutet i Paris finansierat av Björn och Inger Savéns stiftelse.

Under året har Christian Etheridge fortsatt forskningen inom projektet *Fragments of the Past: The Legacy of Carl Nordenfalk and the Collection of Manuscript Cuttings Held at the Nationalmuseum in Stockholm*, som beviljades medel från Berit Wallenbergs Stiftelse. Stiftelsen har även finansierat projektet *Extremvädersmålaren Marcus Larson* som bedrivs av Dan Karlholm, Södertörns högskola. Manusbearbetning och fotografering av föremål har under Anne-Marie Leander Touatis ledning fortsatt under året inom ramen för ett större projekt med mål att publicera hela Gustav III:s antiksamling.

Projektet *Mobilitet och kulturell transfer under frihetstiden*, med finansiering från Vetenskapsrådet, ledd av Sabrina Norlander Eliasson, Stockholms universitet.

Åsa Bharathi Larsson, Södertörns högskola, har under året i samband med en utställning på museet forskat om Adolf Ludvig Gustav Fredrik Albrecht Couschi, också känd under namnet Badin. Intendent Linda Hanners har påbörjat ett forskningsprojekt om skulptören Alice Nordin och forskningschef Eva-Lena Bergström ett projekt om 1800-talets svenska djurmåleri.

Publikationsverksamheten möjliggör fördjupning, bidrar med ny kunskap och erbjuder alternativa perspektiv på konsten. Följande publikationer har getts ut under 2025:

- *The Journal of Carl Gustaf Tessin. His stay in Paris and Travels in Europe 1714-1716*, engelsk utgåva.
- Ett något reviderat tilltryck av *Art Treasures from the Collections*, engelsk utgåva.
- *För framtida generationer. Tolv forskningsprojekt inom konservering*, svensk utgåva.

5.2 Arkiv och bibliotek

Nationalmuseums arkiv omfattar myndighetsarkiv, enskilda arkiv och bildarkiv samt Svenska Porträttarkivet. Konstbiblioteket drivs gemensamt med Moderna Museet och är ett av Nordens största specialbibliotek inom konst, fotografi och design. Bibliotek och arkiv fungerar som både interna och externa informationsresurser genom att tillhandahålla publikationer, artiklar och arkivmaterial för forskningsprojekt och utställningar

Biblioteket har mottagit en donation från Örebro universitet på cirka 1 500 titlar som tidigare ingått i före detta Formens Hus bibliotek. Arkivet har tillförts ett antal donationer med tydlig relevans för forskningen samt arkivhandlingar från Östasiatiska museet.

Digitiseringen av biblioteks- och arkivmaterial har fortlöpt under året. Ungefär hälften av Kongligt

- Inom forskningspublikationsserien *Forskning i fokus* utgavs *Swedish Grace i Paris 1925*.

I samband med utgivningarna har en rad seminarier och boksamtal ordnats. Från och med 2025 publiceras Nationalmuseums samtliga publikationer i Open Access online via den digitala plattformen DiVA (Digitalt Vetenskapligt Arkiv).

Forskning och vetenskaplig bearbetning av samlingarna bedrivs ofta i samarbete mellan museets avdelningar. Ett exempel är förteckningen över nyförvärv i den kostnadsfria digitala publikationen *Art Bulletin of Nationalmuseum Stockholm*, där även forskning och ett urval av föremål presenteras i artiklar. Vol. 29 publicerades i juni.

Forskningsseminarier med inbjudna föreläsare hölls sammanlagt vid 12 tillfällen under året. Årets Tessinföreläsare var den brittiska konsthistorikern Tamar Garb. Under rubriken *The African Guernica – viewing Picasso from the South* diskuterade hon den sydafrikanske konstnären Dumile Fenis monumentala teckning *The African Guernica* från 1967 i relation till Picassos målning från 1936.

museums arkivmaterial har skannats. Föremålsvården i Kiruna har fortsatt skanningen av bibliotekets register för utställningskataloger samt Svenska Porträttarkivets katalogkort, som tillgängliggjorts vartefter. Även flertalet arkivvolymerna har skannats och gjorts sökbara för allmänheten. Katalogisering av två raritetssamlingar har fortgått under året.

I Gamla biblioteket i museibyggnaden visas mindre utställningar med material från Konstbiblioteket och arkiven. Under året presenterades tre utställningar: *Julstämning kring sekelskiftet 1900* med jultidningsomslag, *Svensk bokkonst* med de 25 vinnande bidragen i 2024 års pristävling samt *Om att komma nära och om det som förenar oss. Anders Petersens fotoböcker*.

Tabell 13

Forskning	2025	2024	2023
Antal forskningsprojekt under året ¹	8	5	7
Antal forskningsseminarier och föreläsningar	12	7	10
Antal utlån arkiv och bibliotek ²	2 020	1 787	1 561
Antal besök arkiv och bibliotek ²	578	614	585

¹ Siffran avser forskningsprojekt som har pågått under 2025.

² Kategorin omfattar från 2025 både arkiv och bibliotek vilka har slagits ihop för att skapa större tydlighet.

6 DIGITISERING OCH DIGITALISERING

Enligt regleringsbrevet ska Nationalmuseum redovisa resultatet av arbetet med digitisering och digitalisering av myndighetens samlingar. Av redovisningen ska framgå dels samlingarnas storlek, inklusive årets tillväxt, dels hur stort antal i och hur stor andel av samlingarna som är digital. Det ska också framgå hur stor andel av samlingarna som är digitalt tillgänglig. Av redovisningen ska det dessutom framgå vilka delar av resultatet som härrör från den medelsförstärkning som myndigheten har tilldelats. Myndigheten ska också redovisa vilka kostnader myndigheten har haft för arbetet med digitisering och digitalisering.

Nationalmuseum bedömer att myndighetens insatser varit mycket goda och att myndigheten uppfyller sina uppgifter enligt instruktion för verksamhetsområdet. Bedömningen baseras på följande grunder:

- De flesta föremål i samlingarna med måleri och skulptur, konsthantverk och design, slottssamlingarna och Gustavsbergssamlingen är registrerade i museets föremålsdatabas.
- Under året har 4 907 föremål nyregistrerats. Av dessa har 1 520 poster tillkommit genom den tillfälliga medelsförstärkningen.
- 98 % av de föremål som är registrerade är digitalt tillgängliga genom funktionen *Sök i samlingarna*.
- En ny mediaportal lanserades under året med drygt 130 000 högupplösta bilder av museets samlingar, arkivmaterial och utställningsdokumentation som är fritt tillgängliga att ladda ner.

Digitisering och digitalisering samt digital utveckling av samlingarna skapar förutsättningar att nå nya målgrupper och gör det möjligt för fler att ta del av konsten, oavsett var de befinner sig. Det är också viktigt att ur beredskapssynpunkt trygga samlingarnas fortlevnad.

Totalt finns 213 402 föremål registrerade i museets föremålsdatabas. Det innebär att ungefär 31 % av samlingarna är digital, men andelen skiljer sig kraftigt åt mellan de olika delsamlingarna. Nästan alla föremål i samlingarna med måleri och skulptur, konsthantverk och design och slottssamlingarna är registrerade. Av Gustavsbergssamlingen och teckningssamlingen är mer än två tredjedelar av föremålen registrerade digitalt. Det är i samlingen av grafik som det stora antalet oregistrerade föremål finns, ungefär 450 000. Det finns flera anledningar till att registreringen på detta område är eftersatt. Till stor del kommer grafiksamlingen från det gamla Kungliga biblioteket på Stockholms slott. I den del som överfördes till Nationalmuseum fanns illustrerade böcker, volymer med inklistrade teckningar och grafik och en stor mängd lösblad som under tiden före fotografins genombrott fungerade som ett slags referensbilder. Många av bladen utgörs av så kallad reproduktionsgrafik, grafik som avbildar konstverk i andra medier, som målningar. De hade lägre status än unika verk (som till exempel måleri, skulptur och teckningar) och har därför inte prioriterats och ofta inte heller givits inventarienummer. En ny ambitionsnivå vad gäller registrering gör också att vi idag vill registrera varje sida i exempelvis en volym med inbunden grafik där volymen tidigare gavs en enda registerpost. Då samlingen är väldigt stor är det ett mycket tidsödande arbete. I ett av projekten möjliggjorda av medelsförstärkningen har två amanuenser påbörjat

ett digitaliseringsarbete av svensk grafik, och fler projekt kommer att följa under 2026.

208 072 föremål är digitalt tillgängliga genom funktionen *Sök i samlingarna* på Nationalmuseum webbplats, vilket motsvarar 98 % av de föremål som finns registrerade i föremålsdatabasen.

Nationalmuseum har tack vare de särskilda medel som tillförts museets verksamhet för digitalisering och digitisering kunnat förstärka resurserna inom registrering och digitalisering under året med ett särskilt fokus på Gustavsbergssamlingen med keramik samt museets samling av grafik. Under året har totalt 4 907 föremål nyregistrerats. Av dessa har 1 520 poster tillkommit genom den tillfälliga medelsförstärkningen. Det är viktigt att det material som registreras har hög kvalitet och att arbetet blir noggrant utfört vilket gör att det tar tid.

Under året togs ett nytt DAM-system (Digital Asset Management) i drift. Det innebär att det både finns en resurs för medarbetare för att hantera bildmaterial och en ny publik mediaportal, en stor och viktig milstolpe i arbetet med tillgängliggörandet av kulturarvet. I dagsläget är drygt 130 000 högupplösta bilder av museets samlingar, arkivmaterial och utställningsdokumentation fritt tillgängliga att ladda ner. Materialet ökar i snabb takt allteftersom samlingarna digitiserar och äldre material släpps fritt. Sedan starten i juni har *Mediaportalen* blivit väl mottagen med 11 002 användare och totalt över 68 607 sidvisningar.

Projektet Ett nätverk av platser inleddes i januari med syfte att undersöka hur kulturarvsdata kan kopplas till platsinformation och genom kontrollerade vokabulärer öppna upp möjligheter för

ny forskning och nya frågeställningar i relation till institutionernas samlingar. Metoder för länkade öppna data underlättar för forskare att både hitta specifik information om ett ämne och upptäcka nya sammanhang när samlingarna kopplas samman – eller knyts till en geografisk plats. I projektet ingår ArkDes, Nationalmuseum, Tekniska Museet, Antikvarisk-topografiska arkivet vid RAÄ (ATA) och Wikimedia Sverige samt anlitad teknisk expertis från fristående forskare.

Under 2025 vidareutvecklades både samlingsförvaltningssystemet och det digitala gränssnittet *Sök i samlingarna* tekniskt. Syftet var att förbättra interna arbetsprocesser kring föremålshantering och utställningsplanering samt att höja kvaliteten på samlingsdaten. En automatisk metabeskrivning och titel implementerades under sommaren. Efter det har den organiska trafiken till gränssnittet ökat med över 1 000 % och antalet

användare ökat med nästan 150 %. Totalt hade *Sök i samlingarna* 361 997 användare under året och 1 299 242 sidvisningar.

Tack vare den tekniska vidareutvecklingen av det digitala gränssnittet är det nu möjligt att enkelt tillgängliggöra föremålsinformation i utställningar via en QR-kod som leder besökarna direkt till de digitala samlingarna. På så sätt tar det digitala gränssnittet inte bara över tekniska funktioner från besöksappen som blivit föråldrad, utan gör det också lättare för intresserade besökare att fortsätta utforska samlingarna utan att behöva ladda ner en app.

Efter sommaren påbörjades en mer allmän förstudie om användningen av AI-verktyg i samband med digitala samlingar och i detta sammanhang inleddes också utvecklingen av ett internationellt forskningsprojekt om AI i kulturarvsinstitutioner.

Tabell 14

Nationalmuseums samlingsförvaltning¹	2025	2024	2023
Måleri och skulptur			
Antal föremål i museets samlingar (uppskattat)	20 000	-	-
Antal registrerade föremål i museets samlingsdatabas	19 355	-	-
Andel registrerade föremål i museets samlingsdatabas	97 %	-	-
Antal nyregistrerade föremål under året	22	-	-
Antal nyregistrerade föremål genom tillfällig medelsförstärkning	0	-	-
Teckningar			
Antal föremål i museets samlingar (uppskattat)	100 000	-	-
Antal registrerade föremål i museets samlingsdatabas	66 325	-	-
Andel registrerade föremål i museets samlingsdatabas	66 %	-	-
Antal nyregistrerade föremål under året	1 357	-	-
Antal nyregistrerade föremål genom tillfällig medelsförstärkning	78	-	-
Grafik			
Antal föremål i museets samlingar (uppskattat)	450 000	-	-
Antal registrerade föremål i museets samlingsdatabas	23 609	-	-
Andel registrerade föremål i museets samlingsdatabas	5 %	-	-
Antal nyregistrerade föremål under året	1 785	-	-
Antal nyregistrerade föremål genom tillfällig medelsförstärkning	265	-	-
Konsthandverk och design			
Antal föremål i museets samlingar (uppskattat)	37 000	-	-
Antal registrerade föremål i museets samlingsdatabas	36 350	-	-
Andel registrerade föremål i museets samlingsdatabas	98 %	-	-
Antal nyregistrerade föremål under året	227	-	-
Antal nyregistrerade föremål genom tillfällig medelsförstärkning	0	-	-

Slottssamlingarna			
Antal föremål i museets samlingar (uppskattat)	28 000	-	-
Antal registrerade föremål i museets samlingsdatabas	25 278	-	-
Andel registrerade föremål i museets samlingsdatabas	90 %	-	-
Antal nyregistrerade föremål under året	217	-	-
Antal nyregistrerade föremål genom tillfällig medelförstärkning	0	-	-
Gustavsbergssamlingen			
Antal föremål i museets samlingar (uppskattat)	60 000	-	-
Antal registrerade föremål i museets samlingsdatabas	41 767	-	-
Andel registrerade föremål i museets samlingsdatabas	70 %	-	-
Antal nyregistrerade föremål under året	1 299	-	-
Antal nyregistrerade föremål genom tillfällig medelförstärkning	1 177	-	-
Övrigt (tidigare depositionsverk)			
Antal föremål i museets samlingar (uppskattat)	1 000	-	-
Antal registrerade föremål i museets samlingsdatabas	718	-	-
Andel registrerade föremål i museets samlingsdatabas	72 %	-	-
Antal/andel nyregistrerade föremål under året	0	-	-
Antal/andel nyregistrerade föremål genom tillfällig medelförstärkning	0	-	-
Totalt			
Antal föremål i museets samlingar (uppskattat)	696 000	-	-
Antal registrerade föremål i museets samlingsdatabas	213 402	-	-
Andel registrerade föremål i museets samlingsdatabas	31 %	-	-
Antal nyregistrerade föremål under året	4 907	-	-
Antal nyregistrerade föremål genom tillfällig medelförstärkning	1 520	-	-
Antal digitalt tillgängliga föremål i <i>Sök i samlingarna</i>	208 072	-	-
Andel digitalt tillgängliga föremål av samlingarna	30 %	-	-
Andel digitalt tillgängliga föremål av registrerade föremål	98 %	-	-
Antal externa besökare <i>Sök i samlingarna</i>	361 997	-	-
Antal externa besökare <i>Mediaportalen</i> ²	11 002	-	-

1 Ny tabell från och med 2025, statistik bakåt saknas.

2 Lanserades i juni 2025.

Tabell 15

Tkr	2025	2024	2023 ¹
Kostnader Digitisering och digitalisering	11 098	12 817	12 750

1 I årsredovisningen för 2023 redovisades en för hög kostnad för 2023 (14 206 tkr). Detta har korrigerats i tabellen.

7 NATIONALMUSEUM SOM ARBETSGIVARE

Nationalmuseum bedriver en aktiv personalpolitik med utgångspunkt i den statliga värdegrunden: demokrati, legalitet, objektivitet, fri åsiktsbildning, respekt för allas lika värde, frihet och värdighet, samt effektivitet och service. Myndigheten är en

kunskapsintensiv organisation och målsättningen för kompetensförsörjningen är att säkerställa att verksamhetens behov tillgodoses både på kort och lång sikt.

7.1 Personal och kompetensförsörjning

Nationalmuseum har relativt lätt att få sökanden med rätt kompetens och att behålla de som anställts men har svårt att ibland konkurrera lönemässigt. Sökanden till befattningar som IT-tekniker, konsthantare, arkivarier, bibliotekarie och kommunikatör har börjat begära löner som Nationalmuseum inte kan konkurrera med och ibland även välja andra arbetsgivare. Dock har det ännu inte varit problem att hitta kvalificerade kandidater att anställa.

Myndigheten rekryterar från hela världen för att få tag i bäst möjliga kompetens. Flera anställda kommer från länder utanför EU såsom Storbritannien och USA men även Syrien och Irak. Att attrahera sökanden är oftast ganska lätt men administrationen med arbetstillstånd och uppehållstillstånd, och framför allt personnummer, för de som kommer från icke EU-länder är krånglig.

Nationalmuseum har fortsatt att arbeta aktivt med praktik även efter det att regeringsuppdraget Praktik i staten slutredovisades 2024. Stor vikt läggs vid

god handledning och vid att skapa förutsättningar för praktikanterna att efteråt kunna komma ut på den ordinarie arbetsmarknaden. Praktikanterna arbetar med uppgifter inom verksamheten som lämpar sig för arbetsträning, till exempel registrering av föremål i föremålsdatabasen och administration. Praktiken har i de flesta fall varit framgångsrik.

För att säkerställa kompetens på lång sikt tar Nationalmuseum emot och handleder studenter från universitets-, högskole- och YH-utbildningar där praktik inom museets kärnområden är ett obligatoriskt moment. Målsättningen är att ge studenterna insyn i hur teori och praktik hänger samman i arbetslivet, bidra med arbetslivserfarenhet och skapa relationer som är viktiga för båda parter. Under praktiken arbetar studenterna med en tilldelad handledare och får på nära håll följa och delta i myndighetens verksamhet.

APL- och praoelever tas emot i den mån det är möjligt för anställda att avsätta den tid som krävs för att handleda och skapa givande program.

Tabell 16

Antal anställda i snitt under året	2025	2024	2023
Antal anställda män	59	58	58
Antal anställda kvinnor	108	101	97
Totalt antal anställda	167	159	155
Antal årsarbetskrafter (ÅAK)			
varav män	50	51	51
varav kvinnor	83	78	79
Totalt antal ÅAK	133	129	129

7.2 Arbetsmiljö och hälsa

Nationalmuseum har under året arbetat med att motverka sjukfrånvaro som beror på arbetet. Till exempel har en utvecklingsinsats genom Partsrådet om hur man på bästa möjliga sätt arbetar i team genomförts. Även webinarier i konflikthantering

och e-learning i systematiskt arbetsmiljöarbete har genomförts via företagshälsovården.

Flera i åldersgruppen 30–49 år har drabbats av sjukdomar med lång rehabilitering (sjukdomar som inte är arbetsrelaterade).

Tabell 17

Sjukfrånvaro (%) ¹	2025	2024	2023
Total sjukfrånvaro	3,7	4,5	3,3
varav andel långtidsjukfrånvaro (mer än 60 dagar)	54,8	59,7	50,2
Kvinnor	4,1	5,4	3,4
Män	2,9	3,1	3,2
Anställda –29 år ²	-	-	4,6
Anställda 30–49 år	3,1	4,3	2,7
Anställda 50 år eller äldre	4,3	4,5	3,8

1 I tabellen redovisas anställdas totala sjukfrånvaro i förhållande till den sammanlagda ordinarie arbetstiden. Vidare redovisas andel av totala sjukfrånvaron under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer. I tabellen redovisas också sjukfrånvaro fördelat på kön och ålder i förhållande till respektive grupps sammanlagda ordinarie arbetstid. Sjukfrånvaron redovisas i procent.

2 Antalet anställda i denna grupp understeg 10 personer och redovisas därför varken 2025 eller 2024.

7.3 Mångfald och likabehandling

Nationalmuseum bedriver ett kontinuerligt arbete för att främja mångfald och likabehandling, både inom myndigheten och i relation till besökare och andra aktörer.

En särskild arbetsgrupp har haft till uppgift att planera, dokumentera och följa upp åtgärder i enlighet med diskrimineringslagen (2008:567). Förvaltningschefen ansvarar för arbetet, vilket säkerställer att det är väl förankrat i myndighetens ledning.

Inom ramen för länsstyrelsens nätverk för jämställdhetsintegrering deltar myndigheten i diskussioner om hur museet kan arbeta normbrytande i sina publika program.

Tillgänglighet är en annan central fråga för Nationalmuseum både som arbetsgivare och som besöksmål. Myndigheten har etablerat en tydlig struktur för tillgänglighetsarbete och en ansvarig grupp som samordnar dessa frågor (se avsnitt 3.6).

8 NATIONALMUSEUMS MILJÖLEDNINGSARBETE

Nationalmuseum fortsätter sitt arbete i enlighet med Förordning (2009:907) om miljöledning i statliga myndigheter. Förvaltningschefen ansvarar för miljöledningsarbetet.

Myndigheten har en reseregulering med fokus på miljömässig hållbarhet. Inför varje resa ska möjligheten att ersätta den med ett digitalt möte noggrant övervägas. Det geografiska område där tåg är det färdmedel som ska väljas i första hand omfattar hela Sverige samt Köpenhamn och Oslo.

Återkommande dialog förs med Statens fastighetsverk och övriga hyresvärdar om energismarta lösningar för de hyrda lokalerna. Detta innefattar bland annat installation av energisnåla fönster, användning av grön el samt återvinning av värme från intilliggande byggnaders verksamhet. En av Nationalmuseum's lokaler ligger i en byggnad där hyresvärden har installerat en av Stockholmsregionens största solcellsanläggningar.

Under 2025 har följande miljöåtgärder utförts:

- Installation av kemikalieskåp i en ateljé, i syfte att skydda personal, miljö och konstföremål.
- Inkoppling av ventilation till kemikalieskåp på Nationalmuseum, i syfte att få rätt luftflöden för en säker arbetsplats.

- Utbyte av ett 50-tal armaturer till LED-belysning i magasin och kontor.
- Injustering av ventilation och luftflöden i magasinen.

Vid kontorsbyggnaden på Skeppsholmen finns två laddstolpar för el och myndighetens diesellastbil drivs till 90 % av HVO (miljödiesel).

Nationalmuseum är medlem i Materialmagasinet där museer i Stockholmsområdet samverkar kring återanvändning av bland annat scenografi, bygg- och packmaterial.

I samband med utlån av konstverk arbetar myndigheten för att i ökad utsträckning använda fler digitala i stället för fysiska kurirer och att samordna kurirarbete med andra museer för att minska antalet resor.

Överexemplar av porslinsföremål har sålts i museishopen i Gustavsberg under året och trasigt gods har förmedlats vidare för återbruk för att bli till offentliga utsmyckningar. Den scenografi som används på Gustavsbergs Porslinsmuseum återbrukas.

För ytterligare information hänvisas till den årliga miljörapporten som lämnas till regeringen och Naturvårdsverket enligt förordningen.

9 NATIONALMUSEUMS LOKALER

Enligt regleringsbrevet ska Nationalmuseum specificera myndighetens totala lokalkostnader för 2025 enligt följande:

- hyra, varav kostnadshyra
- el och uppvärmning
- reparationer och underhåll
- övriga driftskostnader

Om myndigheten har fler än en hyresvärd ska kostnaderna fördelas per hyresvärd.

Tabell 18

Lokalkostnader (tkr)	Hyra	El och uppvärmning	Reparationer och underhåll	Övrig drift ³	Summa
Statens fastighetsverk ¹	77 905	1 263	48	2 121	81 337
Stockholms Hamn AB	4 532	119	0	214	4 864
Barings Core Found Vanda AB	27 070	2 449	0	469	29 988
Stiftelsen Jamtli	3 105	0	0	0	3 105
Gustavsberg/Värmdö kommun ²	0	0	0	141	141
Övrigt ⁴	184	2	50	145	381
Totalt	112 797	3 833	98	3 089	119 817

¹ Varav kostnadshyran för museibyggnaden på Blasieholmen uppgår till 72 800 004 kr.

² Värmdö kommun tillhandahåller lokaler för Gustavsbergs Porslinsmuseum.

³ Bland annat städ och renhållning.

⁴ Parkeringsplatser, lokalkostnader i samband med utställningar m m.

10 AVGIFTSBELAGD VERKSAMHET

Enligt regleringsbrevet ska Nationalmuseum redovisa hur arbetet med att åstadkomma ekonomisk balans i de avgiftsbelagda verksamheterna fortskrider.

Arbetet med att åstadkomma ekonomisk balans i de avgiftsbelagda verksamheterna pågår kontinuerligt genom att fortlöpande se över utbudet av varor och hur dessa exponeras i butik. Butikernas (Nationalmuseum och Gustavsbergs Porslinsmuseum) försäljningsvolymerna har ett starkt

samband med antalet besökare och de senaste två årens ökade besöksantal säkerställer en fortsatt god försäljningsnivå. Nationalmuseum ser därför inte några problem med att åstadkomma full kostnadstäckning i verksamheten under den kommande femårsperioden.

Tabell 19

Myndighetens avgiftsbelagda verksamhet ¹	2023	2024	2025	2025	2025	2025	2025	2025	2025
	Ack. utg. utfall	Utfall	Budgeterade intäkter	Utfall intäkter	Budgeterade kostnader	Utfall kostnader	Nettobudget	Nettoutfall	Ack. utg. utfall
Verksamheter med full kostnadstäckning									
Försäljning av varor, NM ²	-3 384	15	6 500	7 083	6 000	6 706	500	377	377
Undersökningar, utredningar och andra tjänster	0	0	25	0	25	0	0	0	0
Summa (tkr)	-3 384	15	6 525	7 083	6 025	6 706	500	377	377
Övrig avgiftsbelagd verksamhet									
Entréer och visningar			25 200	36 316					
Övrigt			16 300	23 441					
Summa (tkr)			41 500	59 757					

¹ Budgeterade intäkter och kostnader är i enlighet med regleringsbrev för 2025.

² Under 2025 har det ackumulerade underskottet inom varuförsäljningen t o m utgången av 2024 (- 3 368 tkr) täckts med anslagsmedel i enlighet med villkor för anslag 8:1 i Nationalmuseumets regleringsbrev för 2025.

11 BREDDAD FINANSIERING

Enligt regleringsbrevet ska Nationalmuseum redovisa hur myndigheten arbetar för att bredda finansieringen av verksamheten.

Nationalmuseum har under en längre tid, och fortsatt under 2025, arbetat med olika modeller för breddad finansiering. En första modell är barter- och samarbetsavtal med näringslivet, där museet får varor eller tjänster kraftigt rabatterat eller helt fritt, i utbyte mot varumärkessynlighet och lån av lokaler samt visningar. En andra modell är samverkan med filantroper, som skänker ekonomiska medel till särskilda ändamål utan krav på motprestation. En tredje modell är att söka medel från stiftelser, som ofta begär synlighet och återslagrapportering av utfall men däremot inte motprestationer.

Genom väl valda samarbeten med näringslivet får museet ökad synlighet i samhället och i människors vardag utan att behöva konkurrera med de kraftiga tariffer medieutrymme har. Nationalmuseum får löpande stöd från stiftelser, som främst stöttar utställningsprojekt. Enskilda donatorer gör fortsatt stor skillnad för museets breddade finansiering. I organiserad form samlas privatpersoner i den donatorgrupp som särskilt stöttar komplicerade bevarandeprojekt och museet mottar även enskilda oorganiserade gåvor direkt från privatpersoner som skänker medel till konstköp eller stöd till utställningar och utställningskataloger.

Det helt externt finansierade programmet Unga forskare mottar medel från såväl filantroper som stiftelser. En stor gåva under 2025 möjliggjorde de

fria torsdagskvällarna med ett initierat, utökat program som trots sin fria entré tycks ha bidragit till det ökade antalet betalande besökare övrig tid.

Att arbeta för att öka museets attraktivitet för att sälja fler biljetter är det enskilt viktigaste verktyget i arbetet för breddad finansiering. Ett arbete som i sin tur möjliggör satsningar på nya målgrupper och möjlighet att med fri entré kunna ta emot besökare som inte i stor utsträckning har besökt museet tidigare och med stor sannolikhet inte skulle köpa en biljett i första taget. Ett målinriktat arbete mot unga vuxna är också ett sätt att verka för framtida biljettintäkter. Myndigheten breddar således finansieringen genom att arbeta för att öka de befintliga intäkterna. Genom att göra museet mer attraktivt med olika utställningar, program och inte minst kommunikationssatsningar och synlighet i olika digitala kanaler ökar antalet besökare och därmed säljs fler biljetter. Under 2025 ökade besöken på Nationalmuseum med 28 % och intäkterna från entréer och visningar ökade med 20 % jämfört med föregående år.

Även museets samarbete med restaurangen, uthyrningar med visningar och så vidare, är en stor inkomstkälla och central för den breddade finansieringen. Det är också ett sätt att nå besökare som inte besökt museet tidigare.

12 FINANSIELL REDOVISNING

Enligt regleringsbrevet ska Nationalmuseum särredovisa eventuella sponsringsintäkter i not till resultaträkningen samt redovisa fördelningen av eventuella bidragsintäkter mellan statliga bidrag, icke-statliga bidrag respektive bidrag från mellanstatliga organ i not till resultaträkningen.

12.1 Resultaträkning

(tkr)	Not	2025	2024
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	1	258 283	246 306
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2	66 840	58 948
Intäkter av bidrag	3	7 341	6 072
Finansiella intäkter	4	1 174	2 092
Summa		333 637	313 418
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	5	-118 508	-110 347
Kostnader för lokaler		-119 817	-123 978
Övriga driftkostnader	6	-85 585	-66 436
Finansiella kostnader	7	-538	-1 155
Avskrivningar och nedskrivningar		-8 753	-11 429
Summa		-333 200	-313 344
Verksamhetsutfall		437	74
Transfereringar			
Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag		0	0
Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag		0	-15
Lämnade bidrag	8	0	15
Saldo		0	0
Årets kapitalförändring	9	437	74

12.2 Balansräkning

(tkr)	Not	2025-12-31	2024-12-31
TILLGÅNGAR			
Immateriella anläggningstillgångar			
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	10	3 795	2 397
Summa		3 795	2 397
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet	11	3 570	5 071
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	12	12 863	14 965
Kulturtillgångar	13	506 737	456 610
Pågående nyanläggningar	14	0	219
Summa		523 170	476 865
Varulager m.m.			
Varulager och förråd	15	4 716	4 969
Summa		4 716	4 969
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		2 390	3 205
Fordringar hos andra myndigheter	16	7 007	5 294
Övriga kortfristiga fordringar	17	18 286	4 698
Summa		27 682	13 197
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	18	17 736	16 567
Upplupna bidragsintäkter	19	285	55
Övriga upplupna intäkter	20	2 728	77
Summa		20 749	16 699
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	21	-861	2 197
Summa		-861	2 197
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	22	0	2 168
Övriga tillgodohavanden i Riksgäldskontoret	23	1 424	1 402
Kassa och bank	24	8 949	171
Summa		10 373	3 742
SUMMA TILLGÅNGAR		589 625	520 065

(tkr)	Not	2025-12-31	2024-12-31
KAPITAL OCH SKULDER			
Myndighetskapital	25		
Statskapital	26	4 510	
Donationskapital	27	502 227	456 610
Balanserad kapitalförändring		1 158	-2 284
Kapitalförändring enligt resultaträkningen	9	437	74
Summa		508 332	454 400
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	28	164	224
Övriga avsättningar	29	1 997	1850
Summa		2 162	2 075
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	30	17 593	21 035
Räntekontokredit i Riksgäldskontoret	31	4 439	
Kortfristiga skulder till andra myndigheter	32	5 243	4 524
Leverantörsskulder		11 104	5 118
Övriga kortfristiga skulder	33	1 852	1 668
Summa		40 231	32 345
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	34	8 966	9 376
Oförbrukade bidrag	35	29 934	21 870
Summa		38 900	31 246
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		589 625	520 065

12.3 Anslagsredovisning

Anslag (tkr)	Not	Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enligt reglerings- brev	Omdisponerade anslagsbelopp	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överföringsbelopp
Uo 17 8:1								
Centrala museer:								
Myndigheter								
ap.2 Nationalmuseum	36	-2 033	269 219	0	0	267 186	-266 164	1 022
Summa		-2 033	269 219	0	0	267 186	-266 164	1 022

12.4 Sammanställning väsentliga uppgifter

(tkr)	2025	2024	2023	2022	2021
Låneram Riksgäldskontoret					
Beviljad	35 000	40 000	50 000	64 000	65 000
Utnyttjad	17 593	21 035	26 927	40 897	58 661
Kontokrediter Riksgäldskontoret					
Beviljad	40 000	45 000	50 000	35 000	35 000
Maximalt utnyttjad	13 461	0	39 001	27 106	19 987
Räntekonto Riksgäldskontoret					
Ränteintäkter	908	1 813	72	608	0
Räntekostnader	0	0	268	0	0
Avgiftsintäkter					
<i>Avgiftsintäkter som disponeras</i>					
Beräknat belopp enligt regleringsbrev	48 025	54 525	46 000	44 225	31 787
Avgiftsintäkter	52 712	49 676	40 865	33 671	25 003
Övriga avgiftsintäkter	14 128	9 272	9 908	5 360	1 857
Anslagskredit					
Beviljad	8 007	7 491	7 186	7 544	7 436
Maximalt utnyttjad	0	2 033	5 639	921	0
Anslag					
<i>Ramanslag</i>					
Anslagssparande	1 022	0	0	0	1 583
Personal					
Antalet årsarbetskrafter (st)	133	129	129	125	124
Medelantalet anställda (st)*	161	159	155	145	134
Driftkostnad per årsarbetskraft	2 435	2 331	2 204	2 260	2 108
Kapitalförändring					
Årets	437	74	227	-123	0
Balanserad**	-1 158	-2 284	-2 511	-2 388	-2 388

* I beräkningen av medelantalet anställda ingår tjänstledig personal.

** År 2025: 3 368 tkr från anslag 17 8:1 ap.2 har använts för att täcka ackumulerat underskott i avgiftsfinansierad verksamhet.

** År 2021: 3 839 tkr från anslag 17 8:1 ap.2 har använts för att täcka ackumulerat underskott i avgiftsfinansierad verksamhet.

12.5 Tilläggsuppgifter och noter

Alla belopp redovisas i tusentals kronor (tkr) om inget annat anges. Till följd av detta kan summeringsdifferenser förekomma.

Redovisningsprinciper

Tillämpade redovisningsprinciper

Myndighetens bokföring följer god redovisningssed och förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring samt Ekonomistyrningsverket (ESV):s föreskrifter och allmänna råd till denna förordning. Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag samt ESV:s föreskrifter och allmänna råd till denna förordning.

I enlighet med ESV:s föreskrifter till 10 § FBF (Förordning om myndigheters bokföring) tillämpar myndigheten brytdagen den 5 januari. Brytdagen föregående år var den 3 januari.

Periodavgränsningsposter

För periodiseringar tillämpas en beloppsgräns på 40 tkr.

Kostnadsmässig anslagsavräkning

Semesterdagar som intjänats före år 2009 avräknas fr. o. m. år 2009 anslaget först vid uttaget enligt undantagsbestämmelsen. Utgående balans år 2024, 163 tkr, har år 2025 minskat med 3 tkr.

Upplysningar av väsentlig betydelse

Nationalmuseum ska enligt regleringsbrevet särredovisa eventuella intäkter av sponsring och bidrag i not till resultaträkningen. Redovisningen görs i not 2 och 3 till resultaträkningen.

Upplysningar av jämförelseändamål

2025 har präglats av en ökad verksamhetsmässig och ekonomisk aktivitet. Flera attraktiva utställningar har visats och bidragit till ett kraftigt ökat besöksantal under året. Museet har introducerat torsdagskvällar med gratis entré efter klockan 17.00, som varit mycket välbesökta. Det ökade besöksantalet har medfört ökade entréintäkter, ökade intäkter för visningar och event, ökad försäljning i butikerna och ökad intäkt för restaurangens omsättningshyra.

Under året har även anslaget använts för att förvärva konstföremål till samlingarna. Det rör sig om sådana föremål som Nationalmuseum tidigare inte kunnat köpa in på grund av villkor som donatorer ställt upp. För att möjliggöra detta har Nationalmuseum reviderat sin förvärvspolicy.

Värderingsprinciper

Anläggningstillgångar

Som anläggningstillgångar redovisas egenutvecklade dataprogram, förvärvade licenser och rättigheter samt maskiner och inventarier som har ett anskaffningsvärde om minst ett halvt prisbasbelopp och en beräknad ekonomisk livslängd som uppgår till lägst tre år.

Beloppsgränsen för förbättringsutgifter på annans fastighet är minst ett halvt prisbasbelopp.

Beloppsgräns för kulturtillgångar är 20 tkr.

Avskrivning sker enligt linjär avskrivningsmetod.

Avskrivning under anskaffningsåret sker från den månad tillgången kan tas i bruk.

Tillämpade avskrivningstider:

3 år	System, applikationer och licenser Datorer och kringutrustning
5 år	Egenutvecklade system och applikationer Maskiner och andra tekniska anläggningar Servrar och liknande Bilar och övriga transportmedel
10 år	Övriga inventarier
Ingen avskrivning	Konst

Avskrivningstiden för förbättringsutgifter på annans fastighet uppgår till beräknad nyttjandeperiod.

Omsättningstillgångar

Fordringar har tagits upp till det belopp varmed de beräknas inflyta. Fordringar i utländsk valuta har värderats till balansdagens kurs.

Övriga omsättningstillgångar har tagits upp till anskaffningsvärdet enligt lägsta värdets princip. Varulagret värderas till 4 716 tkr per 2025-12-31.

Skulder

Skulderna har tagits upp till nominellt belopp. Skulder i utländsk valuta har värderats till balansdagens kurs.

Ersättningar och andra förmåner

Ledande befattningshavare	Ersättning i tkr
Patrick Amsellem, Överintendent	1 501
Övriga skattepliktiga förmåner	60

Nationalmusei Vänner, Stockholm, Styrelseledamot
Prins Eugens Waldemarsudde, Styrelseledamot
American Friends of the Nationalmuseum, Styrelseledamot
Lunds universitets externa kulturråd, Ledamot
Kungliga Konsthögskolan, Styrelseledamot
Drottningholms Slottsteaters nämnd, Styrelseledamot

Rådsledamöter	Ersättning i tkr
Anna Adeniji, ledamot	3,8
Inclusion Academy AB, Styrelsesuppleant	
Susanne Andersson, ledamot	1,9
TESU Förvaltning AB, Styrelseledamot	
SUSS Förvaltning AB, VD, Styrelseledamot	
Micael Dahlen, ledamot t o m 30 juni 2025	1,9
Go Figure Sverige AB, Styrelseledamot	
Ominvia AB Styrelseledamot	
Joakim Stymne, ledamot	3,8
Sveriges Lantbruksuniversitet, Ordförande	
Sveriges författarfond, Ordförande	

Endast uppdrag som styrelse- eller rådsledamot i andra statliga myndigheter samt uppdrag som styrelseledamot i aktiebolag redovisas.

Noter till resultaträkning (tkr)

Not	1	Intäkter av anslag	2025	2024
		Intäkter av anslag	258 283	246 306
		Summa	258 283	246 306
		Utgifter i anslagsredovisningen	-266 164	-246 377
		Saldo	-7 881	-71
		Minskning av semesterlöneskuld som intjänats före år 2009. Denna post har belastat anslaget men inte bokförts som kostnad i resultaträkningen.	3	71
		Årets anslagsfinansierade anläggningstillgångar	4 510	0
		Kapitaltillskott för att täcka underskott i avgiftsfinansierad verksamhet (se not 25)	3 368	0
		Summa	7 881	71
Not	2	Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2025	2024
		Intäkter enligt 4 § avgiftsförordningen	12 863	7 875
		- varav resurssamordning Moderna Museet	3 671	3 341
		- varav event	2 420	2 363
		- varav övrigt §4	6 772	2 171
		Intäkter av uppdragsverksamhet	43 563	40 911
		- varav entréintäkter	32 415	27 446
		- varav visningar	3 891	2 699
		- varav utlån av konst	4 058	4 010
		- varav vandringsutställningar	988	4 477
		- varav övriga uppdrag	2 210	2 278
		Intäkter av varuförsäljning	9 149	8 765
		- varav butikerna	7 083	6 701
		- varav publikationer och bildförmedling	2 066	2 064
		Icke-statliga medel, 6 kap 1§ kapitalförsörjningsförordningen (sponsring)	500	500
		Övriga intäkter av avgifter och andra ersättningar	765	897
		Summa	66 840	58 948

Av ovan redovisade intäkter avser 3 551 tkr tjänsteexport bestående främst av intäkter kopplade till utlåningsverksamhet.

Verksamhet med krav på full kostnadstäckning

Avgifterna disponeras

	Budget enligt regleringsbrev	Utfall 2025	Utfall 2024
Försäljning av varor Nationalmuseum - intäkter	6 500	7 083	6 701
Försäljning av varor Nationalmuseum - kostnader	6 000	6 706	6 686
Resultat	500	377	15
Akkumulerat resultat	-2 785	377	-3 368
Undersökningar, utredningar och andra tjänster - intäkter	25	0	0
Undersökningar, utredningar och andra tjänster - kostnader	25	0	0
Resultat	0	0	0
Akkumulerat resultat	0	0	0

Not	3	Intäkter av bidrag	2025	2024
		Bidrag från statliga myndigheter	1 389	512
		Bidrag från övriga	5 951	5 559
		Summa	7 341	6 072

Not	4	Finansiella intäkter	2025	2024
		Ränta på räntekonto i Riksgäldskontoret	908	1 813
		Övriga ränteintäkter	35	89
		Valutakursvinster	231	190
		Summa	1 174	2 092

Not	5	Kostnader för personal	2025	2024
		Lönekostnader (exkl arbetsgivaravgifter, pensionspremier och andra avgifter enligt lag och avtal)	-75 784	-70 719
		<i>Varav lönekostnader ej anställd personal</i>	-116	-76
		Sociala avgifter	-40 037	-37 563
		Övriga kostnader för personal	-2 687	-2 065
		Summa	-118 508	-110 347

Not	6	Övriga driftkostnader	2025	2024
		Reparationer och underhåll	-1 743	-995
		Reaförlust vid avyttring av anläggningstillgång	-563	-31
		Offentligrättsliga avgifter, skatter, kundförluster	-299	-375
		Resor, representation, information	-5 259	-3 771
		Köp av varor	-11 337	-10 636
		Köp av tjänster	-66 130	-50 947
		Förändring av varulager	-254	320
		Summa	-85 585	-66 436

Ökade driftkostnader jämfört med motsvarande period föregående år beror framför allt på högre kostnader till följd av en ökad publiktillströmning (+28 %) och museets satsning på fria torsdagskvällar med utökad programverksamhet och mer omfattande utställningsverksamhet. Dessutom har de flesta garantitider löpt ut efter renoveringen vilket innebär ett större behov av att teckna egna service- och underhållsavtal.

Not 7	Finansiella kostnader	2025	2024
	Ränta på lån i Riksgäldskontoret	-432	-946
	Valutakursförluster	-84	-191
	Övriga finansiella kostnader	-22	-18
	Summa	-538	-1 155

Not 8	Lämnade bidrag	2025	2024
	Återbetalning av bidrag	0	15
	Summa	0	15

Not 9	Årets kapitalförändring	2025	2024
	Årets resultat avgiftsfinansierad verksamhet, varuförsäljning	377	15
	Avkastning Osher	22	38
	Avkastning Wiros	37	20
	Summa	437	74

Beloppet avser överskott i varuförsäljning i Nationalmuseums shop och avkastning från donerade medel som hålls på särskilt räntekonto.

Noter till balansräkning (tkr)

Not	10	Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	2025-12-31	2024-12-31
		Ingående anskaffningsvärde	10 513	9 670
		Årets anskaffningar	2 923	1 944
		Årets försäljningar/utrangeringar, anskaffningsvärde	-1 276	-1 101
		Summa anskaffningsvärde	12 160	10 513
		Ingående ackumulerade avskrivningar	-8 116	-7 931
		Årets avskrivningar	-1 524	-1 287
		Årets försäljningar/utrangeringar, avskrivningar	1 276	1 101
		Summa ackumulerade avskrivningar	-8 365	-8 116
		Utgående bokfört värde	3 795	2 397
Not	11	Förbättringsutgifter på annans fastighet	2025-12-31	2024-12-31
		Ingående anskaffningsvärde	22 975	23 765
		Årets försäljningar/utrangeringar, anskaffningsvärde	0	-790
		Summa anskaffningsvärde	22 975	22 975
		Ingående ackumulerade avskrivningar	-17 905	-16 569
		Årets avskrivningar	-1 500	-2 125
		Årets försäljningar/utrangeringar, avskrivningar	0	790
		Summa ackumulerade avskrivningar	-19 405	-17 905
		Utgående bokfört värde	3 570	5 071
Not	12	Maskiner, inventarier, installationer m.m.	2025-12-31	2024-12-31
		Ingående anskaffningsvärde	150 722	150 716
		Årets anskaffningar	3 970	2 258
		Årets försäljningar/utrangeringar, anskaffningsvärde	-2 252	-4 282
		Överföringar	219	0
		Summa anskaffningsvärde	150 630	150 722
		Ingående ackumulerade avskrivningar	-135 757	-129 961
		Årets avskrivningar	-5 728	-8 017
		Årets försäljningar/utrangeringar, avskrivningar	3 719	2 220
		Summa ackumulerade avskrivningar	-137 767	-135 757
		Utgående bokfört värde	12 863	14 965
Not	13	Kulturtillgångar	2025-12-31	2024-12-31
		Ingående anskaffningsvärde	456 610	427 771
		Årets anskaffningar	50 127	28 839
		Utgående bokfört värde	506 737	456 610

Not 14 Pågående nyanläggningar	2025-12-31	2024-12-31
Ingående anskaffningsvärde	219	0
Årets anskaffningar	0	219
Färdigställda anläggningar	-219	0
Utgående bokfört värde	0	219

Not 15 Varulager och förråd	2025-12-31	2024-12-31
Varulager och förråd, ackumulerat anskaffningsvärde	4 969	4 649
Förändring av varulager	-254	320
Summa	4 716	4 969

Posten varulager består bland annat av egenproducerade böcker, konsthantverk, vykort, affischer och andra profilprodukter som säljs i museibutikerna och Nationalmuseums webshop.

Not 16 Fordringar hos andra myndigheter	2025-12-31	2024-12-31
Fordran ingående mervärdesskatt	5 996	3 873
Kundfordringar hos andra myndigheter	984	1 375
Övriga fordringar hos andra myndigheter	27	46
Summa	7 007	5 294

Not 17 Övriga kortfristiga fordringar	2025-12-31	2024-12-31
Fordringar hos anställda	-29	36
Avräkning kontokortsfordran butik och entré	363	744
Fordran stiftelser	17 951	3 918
Summa	18 286	4 698

Not 18 Förutbetalda kostnader	2025-12-31	2024-12-31
Förutbetalda hyreskostnader	15 347	15 258
Övriga förutbetalda kostnader	2 389	1 309
Summa	17 736	16 567

Not 19 Upplupna bidragsintäkter	2025-12-31	2024-12-31
Upplupna bidragsintäkter Konstfack	214	0
Upplupna bidragsintäkter Svenska institutet	71	0
Upplupna lönerelaterade bidrag	0	55
Summa	285	55

Not 20	Övriga upplupna intäkter	2025-12-31	2024-12-31
	Upplupna hyror utomstatliga	2 728	0
	Övriga upplupna intäkter utomstatliga	0	77
	Summa	2 728	77

Not 21	Avräkning med statsverket	2025-12-31	2024-12-31
	Anslag i räntebärande flöde		
	Ingående balans	2 033	5 639
	Redovisat mot anslag	266 164	246 377
	Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-269 219	-249 983
	Fordringar/skulder avseende anslag i räntebärande flöde	-1 022	5 639
	Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag		
	Ingående balans	164	234
	Redovisat mot anslag under året enligt undantagsregeln	-3	-11
	Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag	160	164
	Summa Avräkning med statsverket	-861	2 197

Not 22	Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	2025-12-31	2024-12-31
	Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	0	2 168
	Summa	0	2 168
	Räntekontokrediten har nyttjats under 2025 och utfallet finns under not 31.		
	Beviljad kredit enligt regleringsbrev	40 000	45 000
	Maximalt utnyttjad kredit	13 461	0

Not 23	Övriga tillgodohavanden i Riksgäldskontoret	2025-12-31	2024-12-31
	Behållning avistakonto B. Osher	1 073	1 050
	Behållning avistakonto Wirosfonden	351	352
	Summa	1 424	1 402

Dessa tillgodohavanden avser medel som enligt gåvobrev ska hållas på separat konto.

Not 24	Kassa Bank	2025-12-31	2024-12-31
	Behållning Danske Bank avseende gåva	8 784	0
	Behållning valutakonto	165	171
	Summa	8 949	171

Tillgodohavande 8 784 tkr avser gåva som ska bilda en fond. Fonden kommer att hanteras av Kammarkollegiet.

Not 25 Myndighetskapital

Specifikation förändring av myndighetskapitalet

	Statskapital	Donations- kapital	Balanserad kapital- förändring, finansiell avkastning	Balanserad kapital- förändring, avgiftsbelagd verksamhet	Kapital- föränd- ring enl resultat- räkning en	Summa
Utgående balans 2024	0	456 610	1 100	-3 384	74	454 400
Ingående balans 2025	0	456 610	1 100	-3 384	74	454 400
Föregående års kapitalförändring	0	0	58	15	-74	0
Årets anskaffning av anläggningstillgångar	4 510	0	0	0	0	4 510
Årets förändring donationskapital	0	45 617	0	0	0	45 617
Kapitaltillskott för att täcka underskott i avgiftsfinansierad verksamhet	0	0	0	3 368	0	3 368
Årets kapitalförändring	0	0	0	0	437	437
Summa årets förändring	4 510	45 617	58	3 384	363	53 932
Utgående balans 2025	4 510	502 227	1 158	0	437	508 332

Kapitaltillskottet består av anslagsmedel som har finansierat underskottet i den avgiftsfinansierade verksamheten. Totalt har Nationalmuseum nyttjat 3 368 tkr för att täcka underskottet av den avgiftsfinansierade verksamheten. Enligt ändringsbeslut 2025-06-19 till regleringsbrevet har Nationalmuseum rätt att täcka underskott i avgiftsfinansierad verksamhet försäljning av varor som högst motsvarar det ackumulerade underskottet vid utgången av år 2024.

Not 26 Statskapital	2025-12-31	2024-12-31
Konstförvärv anslagsfinansierade	4 510	0
Utgående balans	4 510	0

Not 27 Donationskapital

Specifikation donationskapital	Donationer 2025	2025-12-31	2024-12-31
Föreningen Nationalmusei Vänner	5 027	62 272	57 246
Ulf Lundahls minnesfond	124	2 661	2 537
Gripsholmsföreningen	120	2 151	2 031
Bengt Julins stiftelse	191	5 546	5 355
Barbro Osher Pro Suecia Foundation	80	14 444	14 364
Ad Infinitum Foundation	0	199	199
Wirosfonden	0	123 715	123 715
Ulla och Gunnar Trygg	0	18 247	18 247
Ulf Gillberg - Lennart Agerberg stiftelse	0	169	169
Lars Vogel	144	3 695	3 551
Lembcke	0	1 004	1 004
Sundberg Carendi	175	175	0
Övriga utomstatliga bidrag	5 090	52 302	47 213
Stiftelsen Hedda och N. D. Qvists minnesfond	29 045	124 567	95 523
Stift A och N Lundgrens fond för NM	2 005	9 890	7 884
Magda och Max Ettlers stiftelse	0	1 423	1 423
Sophia Gieseckes stiftelse	1 537	20 510	18 973
Anna och Ferdinand Bobergs stiftelse	0	1 592	1 592
Sara och Johan Emil Graumanns stiftelse	1 469	14 537	13 067
Axel Hirschs stiftelse	474	25 543	25 069
Fritz Ottergrens stiftelse	0	262	262
Stiftelsen Makarna Tore Palms Donation	0	1 719	1 719
Hjalmar och Anna Wicanders stiftelse	136	13 847	13 711
Rurik Öbergs stiftelse	1 096	1 756	1 756
Summa	45 617	502 227	456 610

Sedan 2003 har erhållna gåvor av kulturtillgångar redovisats som anläggningstillgångar mot donationskapital. Nationalmuseum har under 2025 erhållit fyra donationer av föremål till att värde överstigande 30 prisbasbelopp (1 764 tkr). Ändamålet med dessa donationer har varit att berika och komplettera Nationalmuseums samlingar i enlighet med myndighetens uppdrag. Enligt 20§ Donationsförordning och tillhörande allmänna råd bör också uppgift om donator och belopp lämnas i årsredovisningen. Nationalmuseum väljer av säkerhetsskäl att inte redovisa detaljer om föremål som donerats till samlingarna.

Not 28 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	2025-12-31	2024-12-31
Ingående avsättning	224	0
Årets pensionskostnad	69	224
Årets pensionsutbetalningar	-129	0
Utgående avsättning	164	224

Not 29	Övriga avsättningar	2025-12-31	2024-12-31
	Avsättning för lokalt omställningsarbete		
	Ingående balans	1 850	1 711
	Årets förändring	147	139
	Utgående balans	1 997	1 850
	Summa utgående balans	1 997	1 850
	Myndigheten bedömer att de lokala omställningsmedlen till viss del kommer att användas under 2026.		

Not 30	Lån i Riksgäldskontoret	2025-12-31	2024-12-31
	Avser lån för investeringar i anläggningstillgångar.		
	Ingående balans	21 035	26 927
	Under året nyupptagna lån	5 313	4 846
	Årets amorteringar	-8 755	-10 738
	Utgående balans	17 593	21 035
	Beviljad låneram enligt regleringsbrev	35 000	40 000
	Utnyttjad låneram inklusive finansiell leasing	17 593	21 035

Not 31	Räntekontokredit i Riksgäldskontoret	2025-12-31	2024-12-31
	Beviljad räntekontokredit i Riksgäldskontoret enligt regleringsbrevet.	40 000	45 000
	Utgående skuld på räntekontot	4 701	0
	Försäljning gjord 31 december	-262	0
	Summa	4 439	0
	Försäljning 31 december inbetalt på Danske Bank täckning/tömning till Riksgälden utförs endast på bankdagar.		
	Av räntekontokrediten 2025 har som mest 13 461 tkr använts.		

Not 32	Kortfristiga skulder till andra myndigheter	2025-12-31	2024-12-31
	Utgående mervärdesskatt	1 426	1 111
	Arbetsgivaravgifter	2 231	2 001
	Leverantörsskulder andra myndigheter	1 586	1 413
	Summa	5 243	4 524

Not 33 Övriga kortfristiga skulder	2025-12-31	2024-12-31
Personalens källskatt	1 734	1 600
Övrigt	118	68
Summa	1 852	1 668

Not 34 Upplupna kostnader	2025-12-31	2024-12-31
Upplupna semesterlöner inklusive sociala avgifter	7 793	7 274
Övriga upplupna löner inklusive sociala avgifter	927	711
Övriga upplupna kostnader	246	1 391
Summa	8 966	9 376

Not 35 Oförbrukade bidrag	2025-12-31	2024-12-31
Bidrag som erhållits från annan statlig myndighet	0	230
Oförbrukade donationer från icke-statliga givare	29 143	20 315
Donationer som svarar mot framtida avskrivningar	792	2 028
Summa	29 934	21 870
varav bidrag från statlig myndighet som förväntas tas i anspråk inom tre månader	0	230
Summa	0	230

Not till anslagsredovisning (tkr)

Not 36 Uo 17 8:1 ap.2 Nationalmuseum

Anslaget får användas för Nationalmuseums förvaltningsutgifter.

Anslaget är räntebärande.

Enligt ändringsbeslut 2025-06-19 får anslagsposten användas för kostnader för den avgiftsfinansierade verksamheten försäljning av varor upp till ett belopp som högst motsvarar det ackumulerade underskottet vid utgången av 2024. Nationalmuseum har nyttjat 3 368 tkr för att täcka ackumulerat underskott.

Enligt ändringsbeslut 2025-06-19 till regleringsbrev har Nationalmuseum tilldelats ytterligare 2 314 tkr för arbete med att bevara och tillgängliggöra kulturarvet genom digitalisering. Nationalmuseum har använt 816 tkr av anslagstillskottet. Huvuddelen av kostnaderna avser lönekostnader för tillfälliga tjänster som påbörjades under december.

13 BILAGOR

Bilaga 1

Nationalmuseums övergripande strategiska mål samt tillhörande resultatindikatorer 2025

Konst och design skapar nyfikenhet och intresse

BEMÖTANDE OCH BESÖKSSERVICE

- Antal besökare – Nationalmuseum och Gustavsbergs Porslinsmuseum
- Antal besökare – Nationalmuseum Jamtli, Läckö slott och Gripsholms slott
- Verksamhetsbesök baserat på publikundersökningarna på Nationalmuseum
 - Antal vuxna
 - Antal barn och unga under 20 år
 - Andel kvinnor
 - Andel män
 - Andel besökare från Sverige
 - Andel besökare från utlandet
- Antal digitala besökare webbplats - Nationalmuseum och Gustavsbergs Porslinsmuseum
- Antal digitala visningar sociala medier - Nationalmuseum och Gustavsbergs Porslinsmuseum
- Antal digitala följare sociala medier - Nationalmuseum och Gustavsbergs Porslinsmuseum

PEDAGOGISK VERKSAMHET FÖR VUXNA

- Antal visningar - Nationalmuseum och Gustavsbergs Porslinsmuseum
- Antal seminarier och föreläsningar - Nationalmuseum och Gustavsbergs Porslinsmuseum
- Antal tillfällen övrig kursverksamhet och workshoppar - Nationalmuseum och Gustavsbergs Porslinsmuseum
- Antal deltagare visningar - Nationalmuseum och Gustavsbergs Porslinsmuseum
- Antal deltagare seminarier och föreläsningar - Nationalmuseum och Gustavsbergs Porslinsmuseum
- Antal deltagare övrig kursverksamhet och workshoppar - Nationalmuseum och Gustavsbergs Porslinsmuseum

BARN OCH UNGA

- Antal aktiviteter riktade mot skolorna - Nationalmuseum och Gustavsbergs Porslinsmuseum
- Antal övriga aktiviteter för barn och unga - Nationalmuseum och Gustavsbergs Porslinsmuseum
- Antal deltagare i aktiviteter riktade mot skolorna - Nationalmuseum och Gustavsbergs Porslinsmuseum
- Antal deltagare i övriga aktiviteter för barn och unga - Nationalmuseum och Gustavsbergs Porslinsmuseum

TILLGÄNGLIGHET FÖR PERSONER MED FUNKTIONSNEDSÄTTNING

- Antal aktiviteter
- Antal deltagare aktiviteter

Nationalmuseums samlingar är kända nationellt och internationellt

UTSTÄLLNINGAR

- Antal tillfälliga utställningar – Nationalmuseum och Gustavsbergs Porslinsmuseum
- Antal vandringsutställningar

FÖREMÅL UR SAMLINGARNA SOM VISAS REGIONALT

- Antal föremål - Drottningholms slott, Gripsholms slott, Läckö slott, Lövestabruks herrgård, Museum de Vries, Nationalmuseum Jamtli, Nynäs slott, Rosersbergs slott, Salsta slott, Strömsholms slott, Tessininstitutet i Paris (Svenska institutet) och Ulriksdals slott inkl Orangerimuseet.

UTLÅN

- Antal kortidsutlån respektive långtidslån Sverige
- Antal kortidsutlån respektive långtidslån utlandet

FÖRVÄRV

- Antal föremål som tillförts samlingarna under året
 - varav antal manliga upphovspersoner
 - varav antal kvinnliga upphovspersoner
 - varav antal okänt/ej applicerbart

BEVARANDET AV SAMLINGARNA

- Antal vårdade egna föremål till utställningar och utlån
- Antal vårdade egna föremål från samlingarna
- Antal vårdade externa föremål – uppdrag och inlån

Nationalmuseum som kunskapscentrum

FORSKNING

- Antal forskningsprojekt under året
- Antal forskningsseminarier och föreläsningar

ARKIV & BIBLIOTEK

- Antal utlån
- Antal besök

DIGITISERING OCH DIGITALISERING

- Antal föremål i museets samlingar (uppskattat)*
- Antal/andel registrerade föremål i museets samlingsdatabas*
- Antal nyregistrerade föremål under året*
- Antal nyregistrerade föremål genom tillfällig medelsförstärkning*

*Uppdelat på följande föremålskategorier: Måleri och skulptur, teckning, grafik, konsthantverk och design, slottssamlingarna, Gustavsbergssamlingen och övrigt.

- Antal/andel digitalt tillgängliga föremål i *Sök i samlingarna*
- Andel digitalt tillgängliga föremål av registrerade föremål
- Antal externa besökare *Sök i samlingarna*
- Antal externa besökare *Mediaportalen*

Nationalmuseums röst i samhället

FÖRETAGSSAMARBETEN, STIFTELSE OCH DONATORER

- Företagssamarbeten och samarbeten med donatorer och externa finansiärer

Nationalmuseum som arbetsgivare

PERSONAL OCH KOMPETENSFÖRSÖRJNING

Kompetensutveckling och interna utbildningar

- Antal anställda män
- Antal anställda kvinnor
- Antal årsarbetskrafter (ÅAK)
 - varav män
 - varav kvinnor

ARBETSMILJÖ OCH HÄLSA

- Total sjukfrånvaro %
 - kvinnor
 - män
 - sjukfrånvaro anställda –29 år
 - sjukfrånvaro anställda 30–49 år
 - sjukfrånvaro anställda 50 år eller äldre

Bilaga 2

Samarbeten

- ArkDes
- Arlo
- Antikmässan
- Antikvarisk-topografiska arkivet (ATA)
- ASFB – The Association of Swedish Fashion Brands
- Assyriska riksförbundet
- Astrid Lindgrens barnsjukhus
- Autism Stockholm
- Digitala museilyftet
- DNP Dai Nippon Printing/Museum Lab
- Drottningholms slottsteater
- Elgiganten
- Ellen Key International Research Project
- Fashion Week
- Fellingsbro folkhögskola
- Finlandsinstitutet
- Folkets Hus Skärholmen
- FOMU (Forskning vid museer)
- Goering Institut, Tyskland
- Gripsholms slott
- Gustavsbergs porslinsfabrik
- Gustavsbergs Porslinsmuseums Vänner
- Göteborgs universitet
- Heritage Science Sverige
- Homsan
- Institut francais
- Internationella bekantskaper
- Jamtli, Östersund
- Judisk kultur
- Klarabiografen
- Kompis Sverige
- Konstfack/Craft
- Konsthantverkscentrum
- Kulturhuset Stadsteatern
- KulturlIT
- Kungliga Konsthögskolan
- Kungliga Operan
- Lillehammer Kunstmuseum
- Market Art Fair
- Moderna Museet
- National Museum of Western Art, Tokyo
- Nationalmusei Vänner
- Nationalmuseums donatorgrupp
- Nationellt nätverk för digitalt kulturarv
- NEO Collections
- NEPO (Nordic Exceptionalism)
- Nihon Mingeikan/Japan Folk Crafts Museum, Tokyo
- Nobelprismuseet
- Nord DDB
- Nordic Network for Art-Based Learning
- Nordiska museet
- Nutida Svenskt Silver
- Nyckelviksskolan
- Prinsessan Estelles Kulturstiftelse
- Riksantikvarieämbetet
- Sensus studieförbund
- Senioruniversitet/Folkuniversitet
- SIMA folkhögskola
- SMK
- Sompo Art Museum, Tokyo
- Statens historiska museer
- Stiftelsen Läckö slott
- Stockholm Craft Week
- Stockholm Pride
- Stockholms demensförening
- Stockholms dövas förening
- Stockholms stad
- Stockholms stadsbibliotek
- Stockholms universitet
- Svenska Dagbladet
- Svenska Institutet för Standarder (SIS)
- Svenska institutet i Paris
- Svenska institutet i Rom
- Svenska med baby
- Svensk Form
- Svenskt demenscentrum
- Sveriges historia.se
- Synskadades riksförbund
- Södertörns högskola
- Tekniska museet
- The American Friends of Nationalmuseum
- The Courtauld Institute of Art
- The Getty Conservation Institute
- The Morgan Library & Museum, New York
- The Wineagency
- Tokyo Metropolitan Art Museum, Japan
- Ukrainska institutet
- Unga Dramaten
- Uppsala Barn och Babylab
- Uppsala universitet
- Villeroy & Bosch AB
- Värmdö kommun
- Wikimedia Sverige
- Yrkeshögskolan Hantverksakademin

Nationalmuseum är medlem i och/eller har engagemang i bland annat i följande organisationer:

- Arkeion
- ARLIS/Norden
- Barockakademien
- Bengt Julins stiftelse
- Centralmuseernas digitaliseringsråd
- Centralmuseernas samarbetsråd
- CIHA (Comité International de l'Histoire de l'Art)
- Databasnätverket
- Digisam
- Europeana Copyright Community
- Europeana Members council
- European Registrars group
- Forum för specialbibliotek
- Föreningen för arkiv och informationsförvaltning
- Föreningen för pedagogisk utveckling i svenska museer (FUISM)
- Genus i museer
- Gripsholmsföreningens hedersporträttskommitté
- Hands on!
- ICOM
- ICOM Conservation Committee
- ICOM CECA International Committee for Education and Cultural Action
- International Advisory Committee of Keepers of Publ. Coll of Graphic Art (50 lux)
- INCA
- InSea - International Society for Education through Art
- Karolinska förbundet
- Konsthistoriska sällskapet
- Mabbas, Föreningen för Museernas Arkiv-, Bibliotek, och Bildarkivsanställda
- Nordic Registrars Group
- Nordiska konservatorförbundet Sverige
- Nordiska museiförbundet
- NUK, nätverket universell kultur
- Nätverk för samlingschefer (Riksantikvarieämbetet)
- PACCIN
- Prins Eugens medaljkommitté
- Research Institutes in the History of Art (RIHA)
- Stockholms Handelskammare
- Stockholms museiinformatörer
- Stiftelsen Längmanska kulturfonden
- Studi sul Settecento Romano
- Svensk biblioteksförening
- Svensk bokkonst
- Sveriges museer
- Sveriges museers digitala nätverk
- Sveriges museers kommunikatörsnätverk

14 UNDERTECKNANDE

Nationalmuseums årsredovisning 2025
Dnr: NM2026/53

Jag intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Stockholm, 19 februari 2026

Patrick Amsellem
Överintendent och myndighetschef Nationalmuseum

Nationalmuseum
Box 16176
103 24 Stockholm
08-519 543 00
www.nationalmuseum.se